

Paoro

Ro'roma

Iyoteparia

Teepotari

1 Kúíra Rooma muuwarichi mochikame. Ka'karuma mochikame enesaa eemea, kaawe enemiipua, yooma eeme Riosichi poponiwao pipiniwaopua tiame. Teemea i'wao, ka'karuma mochikamepua. Nee Paoroa, Eesusi Riosie Weratiamechi tekipanamea i'wa yasakaoinia i'ka aamowichio iyotemo erapakania, itapiti Riosichi simiyame naawesari. Nee Paoroa Riosie Weratiamee poanataka uutiamenia, i'ka Riosichi simiyame yomatiami weechi

*Paoroa Rooma muuwarichi
mochikamewichio iyotena. (1:1)*

nayewatumichiopua, i'ka ka'karuma tuuyewari Riosi kokosarichi newipapuame.

² Ihji Riosi tuuyewaria, ehkoriaami Riosi na'nayewatura chaachapariapua, Ehkoriaami Iyoterichio, Riosi taamo newipamio tuuriapua. ³ Puuu Riosi ka'karuma tuuyewaria, Eesusi Riosie Weratiame nayewamepua Ehkoriaami Iyoterichio. Ihji Eesusia tijoechitiao, Raawitaru tetejimarisiwachi naawakamepua. ⁴ Nape ihji Eesusi tiariraa, ahpo Noono Riosi tiarira naawakamepua, wa'a tiame ahpo

ma'chitarepua ahpo Noono tiari Riosiwari mukukai oijenatetiapa, wa'a ikisao, ahpo Noono Taanachitia, ahpo Noono tiariwachi eenechi moonakapa. ⁵Puuu Eesusi oijenatetiamee ajawatiame teemea, ahpo wa'api nayewatumichiopua, yomachi weechiopua ahkaoi mochikameo, apochi e'enaka paparamichiopua. ⁶Eemea Rooma mochikamea, muuwaeme wa'aopua uukame puuupa, taamo Noono te'pa kahtiame ka'karuma tuuyewario, Riosie paajutetiao, ahpo Taanachi paparaka mochitomichiopua, pu'ka Taanao apoe weerariamechio.

⁷Pukaepa Riosia yooma ahpo kaaweruma tuuyewari uukameopua, ahpo mochiwari iintaparepua tísia ahpo nakiya. Apoe Riosionia, apoe Paamira Riosie Weratiameopua tiameo, aamo tísia kaaweruma cherirewa kiajeraninia, aamo iikachiopua tiameo, ta'iria aamo mochitomichiopua kihta a'chitiame eina erakoka.

Rooma weechi siminare Paoro

⁸Neeea cheriwema ki'yamenia Riosio, ahpo ijinuwa mochiwari iintapariopa, ahpo Taana Eesusichi tísia ahjachi paparariopa, yomatiame weechiopua tiameo, tísia Eesusichi paparaniame inamuapa tiame. ⁹Neeea ki teesa tiame weemupakamenia, i'ka Riosi Taanarachi simiyame nayewatukao. Apoe Riosia no'o tetewamepua inisiao, ki no'o naanatakepopua senepi taaweche aamowichio itakao, Riosichi kaawe te'teretowaopua. ¹⁰Riosio itaniamenia tiameo, a'chitia teekaui no'o aamo tetewitemichiopua, aamo mochikachi eenakao, taamo Noono tewekachi kahtiame wa'a erasoo. ¹¹Ki ahjame e'ranine wa'asi aamo tetewinariaa, pu'ka aamo Eesusi Riosie Weratiamechi paparao, epeche utewaeme ahjachi peewapariopua wa'asi. ¹²Wa'achitia eemeai aamo mochikachi no'o enasoopua, napatika ahpo wa'achitia oisa erapatema teemea, wa'achitia Eesusichi paparamekapa.

¹³No'o Riosichi poponiwa pipiniwa tiame, aamo nane'rejeraninia no'oo, ki ehpesi o'inia aamo ne'nemia siisiminarerioopua, nape ahkasi ehpesio ka'chi iika siime teeteriamenia. No'o wa'a Rooma muuwari siinarewaa, Riosiwichio echimia siminariamenia wa'ao, epeche i'ipari teerepuawichio Riosiwichio, epeche Eesusichi paparama, wahjachi weechiami no'o iintoriachitia. ¹⁴Wikirieka e'ramenia noochio, ki yomachi naewamekapa pehjio, Riosi kaaweruma tuuyewariopua yooma ihta ti'tijoerioopua, weeweruma tiameoi ki weeweruma tiameoi, te'ta pepenipakameoi, ki te'ta pepenipakameoi. ¹⁵Wa'a e'rapa neee, tísia siminariame neee, wa'a Rooma aamo mochikachio, nooe aamo naewatunariapa Riosi aamowichio ka'karuma tuuyewariopua.

Kaaweruma Riosi tuuyewari utewarira

¹⁶Neeea kiisi suuwe e'ramenia i'ka Riosi kaaweruma tuuyewari nayewatukao, Riosia i'ka ahpo tuuyewariego yooma ahpo Taanachi paparakameo, ahpo kokosapuameo, newipatiamekopua, Riosio apoe wa'api iinuekapaopua, aaataoi tatakoriira cheriwepuaopua.

¹⁷Riosia, ikachi kaaweruma tuuyewarichi taamo ne'netiamepua, achini teeka taamo ka'karuma te'teremiaopua apochio, ahpo Taanachiche paparasache. Ihji Ehkoriama Iyoteria wa'achi chiamepua eee cheekao: “Taamo te'pa kahtiame Noonoo, yooma aaata ahpo Taana iintoriachiche paparakameo, te'ta ki wahjiame ahjarikamera kiamerapua.”

Tísia tatakoriamewichioo, Riosie kokosapuame

¹⁸Nape yooma aaata ki'tio erakoamea Riosichi paparaniameo, apoche ki ka'karuma yoranariamea, ki nu'uti kokosari enameriitepua pukachio, te'pa tewekachi kahtiameepua taamo Noonoo. Puuu ki ka'karumache yooraka mochitonariamea, ki Riosi pichiwarichi simiyame inataka mochitoamepua. ¹⁹Nape taamo Noonoo tewekachi kahtiamea, apoe yahchakame ti'tijoe inatarichiopua ooweru tiame, te'ta apochi tiame nane'retewao, te'ta pichiwari apochi tiameopua, ahpoo te'ta pichiwa yasitoamekoopua. ²⁰Taamo te'pa kahtiame Noonoo tiameo, pukeri naayachisi o'inia, aaataoi ki tetewiniameaipua pusieo, apoe iintokamepua yooma ihtaai enepatekao, pukae chiamepua ahpoo, aaata kahtiamekoopua. Pukaepa aaataai teemea, nane'riametepua ki ehpesi yasitoame, tisiwa ki teesa tiame utewarieka. Wa'a tiiachipao, aaataai kihta chaachapamete Riosio, ki'tio tuukao. ²¹Nape aaataa, nane'riamekaipua taamo Noonoo kahtiamekoo, ki nu'uti iintokamekoipua ahpowichioo, kiisi iyorika tetewikamepua taamo Noonoo Riosio, kiisioi ihta cheriwema ki'yamepua pu'kao, te'ta kaawe iintokameoipua ahpowichioo. Ohsotia puuuu, ahpo inatari tukaparichi itipikamepua, oowera ihtaai itapitichi Riosiepaka, wa'a erakoapaopua. ²²Yooma wa'a tiame erakoamea, tísia te'ta ahpo machiwarieme maayameai, ohsotia puuuu, te'ta ki ijinatamera puuuu. ²³Pukaepa wa'a te'tiamekapa puuuu, ihtaai riositaka ahjachi paparare puuuu, ki itapiti ahjamechi, tijoeka te'tiame netetiamechi, ihtaai animarika tiame neteka, tuchikika tiamechioipua netesa, wa'a ikisaopua tiameo, yooma ihta wehchi rusuwaka ohjoameka tiame, aapoe wa'api ahpo neteriamechi ahpo Riosiwachitia paparaweka.

²⁴Pukaepa Riosia wa'atia toarepua pu'kao, ahpo ki ka'karuma yooraka mochitoamechi, ahpo suwepori nokiwamechi tiame, ahpo weerewa kihta nateyamechitia tetewamechi. ²⁵Riosia toarepua tiame pu'kao, pu'kao toaka tetewariopa ahpo pichiwari chiiao,

wisturikamera pichikeriopa, Riosio ki'tiameko tuuwamekamera pichikeriopa, naatikamera iyoririopua, yooma ihta itapiti Riosie enepatetiameka tiamerachi paparakamekopuaa, ki Riosikamera apoe yooma ihta enepatekamechio.

²⁶Pukaepa Riosia toarepua pu'kao tiameo, ahpo ki ka'karuma nokiwarichi weemupariopa, ahpo tísia suwepori nokiwamechi ruhjikamekopa, ahkasi ooweruai ahpo ahjama kuunachitia nokayamekopa. ²⁷Wa'achi noonoikame ti'tijoeai, toaka ahpo ujupio ahjama nokiwao, ahpochitia ti'tijoe ahjama uupichitia nokinariapaopua, aapoe wa'api ahpo ikotupakamekopapua. Aapoe wa'api suwepori nokakaopua, ahpo wa'api kokosarichi te'terepatemepua. Yooma puuua wa'a tiame tísia suwepori nokayapao, aapoe wa'api, Riosie tísia kokosapuame enepakamepua.

²⁸Pukaepa Riosia ki ahpo nakika tetewinariopao, wa'atia toarepua pu'ka ahpo wewekakame nokiwachio, ahpo kajuka nokimichiopua, ahpo ki ijinata nokinariachio. ²⁹Pochipakame puuupa yooma ihta itapiti na'ararieo, ihtaoi ikotuwachio, te'ta na'arari wewekamepua wa'asi, yokipakame puuupa pukachio. Mu'ipakame puuupa, piirechi ikotuwa uukamepua: aaata iinuekachitia yasitoo ikotuwa, aaata merinarewa, nasiwanarewa, wihkuenarewa ikotuwa, aaata ki kaaweruma nayewaniame ikotuwa. ³⁰Ki kaawe chaachapamepua aaataoi; Riosioio, nekumeka mochikamepua; ahpoche machiyo erakoamepua; aapoeopua, ahpo oijeramepua; we'wemera ki ka'karuma na'arariche mehtachamepua; ki ahpo yayawa yooreniamechitia; ki inatamechitia inatamepua; ³¹ki saayamepua ahpo inatarichio, aachintiamerakoopua ka'karumao, ki ka'karumaoopua; ki ahjachi erapoa te'teriamepua; ki nakiyamepua aaataoi; ki tesiwa e'riameoipua aaataoi; ki eenechi kaawe erapamepua aaata ahjamao. ³²Ma'chiamé tetewaipua ki kaawe ahpo nokayao, ahpoo ki teesa kokosapuamekopua Riosieo, wa'api nokisirepua ki kaaweruma nokakao, puuua ahpo ki kaawe nokayakamera pu'sereka tetewarepua.

Riosia pichiwarichitia teeka taamo kokosa chaaniame puuua

2 Pukaepa aaataai eemea wahjachi na'ara nokaya ma'majoamea, ki newimeripua Riosi kokosarichio, aamoe wa'api aamo ma'majoeka nokayamekopaopua, eeme wa'apiai na'ara nokayamekapaopua. ²Nape Riosia, ki wihtuka taamo ma'majoamepua, pichiwa ki kaawe taamo noonowiriopa, taamo ma'majoamepua. ³Ehsoo aamoo, aaata na'ara ihsio tuusoo, wa'achi ihsiai muuuai, ¿ki aamo kokosamio maayamemua Riosio? ⁴¿Kikosa pahtiamé eemea Riosio, aamo ki nahsinepaka anachaka tetewamekopua pu'ka aamo puuyetokaopua, apochi kaaweruma

enepamichioo aamo ki ka'karuma toaka? ⁵Nape eemea peewamekapa iikachio, ki aamo tuunare eemea Riosio, aamo ki ka'karuma nokayao. Wa'a te'tiapa eemea, epeche epecheche chuurapame eemea amochio, Riosie aamo kokosapuameopua, te'ta Riosi nekamiachiopua, ti'tijoeri katewekaopua, kiisi kaawe nokariao. ⁶Waika kateweri taawechio, Riosia yomatiamie ti'tijoe ooweru tiameo, yooma pipiripi a'chi tiame ahpo noonowiria yorapuamepua, Riosieo. ⁷Yooma ki nahsinapakamea ka'karuma yoorakao, ki nahsinepaka puuyekamea, Riosie kiapuamepua reesiserio, ahpo tísia peeniatiachi ohjoremichiopua, ki wahjiamesi. ⁸Nape yooma aaata ahpochewichio i'yakameo ahpo ki ka'karuma nokiwa, Riosia ahpo ki'tiameko maaekameopua pu'kao, ki nu'uti nekarewa teeremeripua pukachio, nape tahpitika tiame. ⁹Yomatiamie ti'tjoeria ooweruria tiame, ki ka'karuma yooraka mochitoamea, waika taawechio ki nu'uti aiwari saaemeripua, ki nu'uti yuuwesiri tiame. Ihji te'ta aiwaria, i'isaeri ti'tjoerikameraa te'ta, ahkasi ki i'isaeri ti'tjoerichioi. ¹⁰Sewina tiachiopua, ka'karuma yooraka mochikameopua, Riosia kiamapua pu'kao, te'ta peeniatiamera mochira, te'ta nateyame teteiwamera mochira, te'ta ta'iria mochira iikachiopua tiameo. Ihji ka'karuma enepakame kiapuamea, isaeri ti'tjoerichi o'inepuamepua, ahkasi ki i'isaeri ti'tjoerichisi tiamé. ¹¹Wa'a iintomeri Riosia, aaataoi ki epeche weruma tiame, tetewamekapa Riosia.

¹²Yooma ki ka'karuma yoorakamea, ki Riosi nuurari machikaio, Riosi nuurari chiiiae kokosapuamepua. Yooma Riosi nuurari machikamekai tatakorikamea, pu'ka wa'api Riosi nuurari chiiiae, kokosapuamepua tiame. ¹³Riosi nuurari machiniamechea, kihta nateyamepua, ki yooreka yasitoniamie enesaa. Riosia kaawe tetewamepua aaatao, ahpo nuurariche e'weka mochitoame. ¹⁴Nape aaata ki machiyai Riosi nuurario, nape kaawe iintokamea pu'ka nuurari chiiachitiao, ahpo iikachi teetoapa Riosi nuurario, wa'a teetokamepua. ¹⁵Puuu tijoe ooweru tiame wa'a iintokamea, taamoe wa'api nane'reme tiameko ma'chitamepua, ihtanakoopua te'ta kaawerumao, ihtanakoopua ki kaawerumaoi. ¹⁶Pukaepa iikachi i'toniamie nahkipu Riosi nuurari e'wewaa, yooma aaata Eesusi Riosie Weratiamie katewiachio, yooma aaata iikachi ne'neka ma'chitapuakopua. Neeea, wa'a tiame tuuyetuamepua.

I'isaeri ti'tjoeri, Moise nuurarirachi ahjachi erakoa

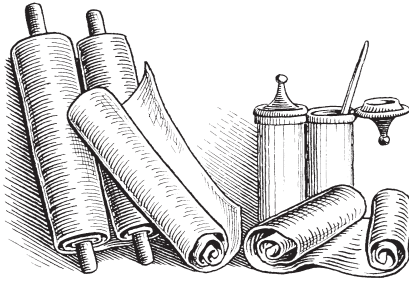
¹⁷Aaata eeme i'isaeri ti'tjoeria, Riosio aamo pahcha ki'yariopa ahpo nuurario, aamochechewichio weruma erakoamepua. ¹⁸Eemea amochi iinuekapa Riosi nuurario, tísia aamo pepeniamie maayamepua Riosi nuurari chiiiao, nane'riapa eemea, aachin teeka ohjoremiaopua pu'ka nuurariopua yooreka, yooma ma'chiamie

tetewika ka'karuma nokipuameopua, ki ka'karuma nokiwameoipua. ¹⁹Wa'a te'tiamekapa eemea, kaawe masitemerika erakoamepua aaata tukapachi mochitoameopua, aaata ki ma'chiriamechitia ki tetewaka mochitoameopua Riosio, ki machiyapa pu'kao. ²⁰Eemea Riosi nuurari iinuekapao, machiyamekapa Riosi pichiwa chiiiao, te'ta ma'masitari erakoamepua, pu'ka kihta machiyameopua Riosichi simiyameo, nu'unti kukuchichitia te'tiameo, ahpoo kaawe masitemeriko te'tiame. ²¹Eemea yooma wa'a tiame te'ta masitari aamo erakoame enesaa, ¿achini iikai ki yoorame eeme wa'apia, pu'ka aamo wahjachi masitiao? ¿Achini iikai ki ichikopo tuuyai, ichikoame eemea? ²²Aamoe wa'api ki suwepori nokipo tuuyameai, ¿eemekamera wa'a nokayamepua? Nekumiameko tuuyai eemea ri'riosi netetiameo, ¿achini iikai ichikoame eemea naaju, ki Riosichi paparama ti'tiopachi ajawatiameopua ri'riosi? ²³Eemea tísia oijeramepua, Riosi nuurari te'ta machiyapa, nape wa'a te'tiai eemea, kiisi iyoriamepua Riosi nuurario, ki Riosi nuurari yoorame enesa. ²⁴Wa'apenatio wa'a chaanipu Ehkoriaami Iyoteria: “Yooma ki i'isaeri ti'tijoeria Riosi na'ariamepua, aamokamera ki kaawe nokayopa.” Ehpe taawechioi wa'achi nooka eemeai, ehkoriaami nokariachitia.

²⁵Ehpeo siichitepuwachi simiyame nayewamane.^a Aamo siichiteputiamea, nateyamepua Riosichi kaawe teetoawichioo, nape yoorame ahsepari yoorame enetiaa, yomatiam pipiripi Riosi nuurario. Nape piiripioi ki nuurai chiia iintosaamua, yomatiam nuurari ki iyorikame enemapua. Wa'a aamo iintoso, aamo siichiteputiamea kihta nateka itipimeripua. Wa'a tiachio muuuu, kihta siichiteputiameka ikiyamemua. ²⁶Nape ki siichiteputiameai, yooreka mochitoamea Riosi nuurario, Riosia kaawe uuka tetewimeripua pu'kao, kihta apochi siichiteputiameoipua. ²⁷Wa'a tiachiopua, aaata ki siichiteputiameaipua, nape e'waka mochitoameapua Riosi nuurario, puukamera te'ta kaawe uuka tetewipuamepua Riosieo, eemea, amochi iinuekaipua Riosi nuurario, kiisi yooreka mochtokamekapa apoe Riosi wa'api aamo ki'yariaopua nuurari. ²⁸Wa'a teeresoo Riosiwichioo, te'ta isaeri tijoe eneniamea, ki isaeri tijoe naawakamechekaitepua, aamo weerewa siichiteputiameoipua, ²⁹naatikamera puuuu, ahpo iikachiche teetoniam Riosi iyoriwao. Wa'a tiachipa puuu te'ta siichitepuwa tiiaa, ki weerewachi ihsiniamepua, Riosikamera taamo iikachi ihsiamerapua, ahpo ijinuwa eenepatesaapua, apoe taamo iikachi yasitoka ahpo Riosiwario. Riosi ihsiwae taamo iikachi kaaweruma i'yamea, Riosichikamera te'terenariame puuuu, ki ti'tijoerichi.

3 ¿Ihtanawichio kaawe tiamepu, isaeri ti'tijoeri eneniamewichioo? ¿Te'ta nateyamerasajoarepu siichiteputiamea? ²Eje'e puuuu, isaeri tijoeri eneniamewichioo, tísia

a 2:25 Siichitepuwaa, “circuncisión” cheeka chaniwame yoori naewachio.

*Ehkoriami tumitaperi
Riosi tuuyewari cheeria
ahjachi iyoteretia. (3:2)*

nateyamepua, Riosio, taamokamera
i'isaeri ti'tjoeriwichioo, Riosia
yomatiam e ahpō Ehkoriami
Iyoteterichi cheeriaa, taamokamera
neesetopuawichio cheeriamekapa,
taamopua tiameo, pu'ka iyoterichi
cheeriao, wahjachitia neipami
ti'tjoeturisiamewichio, kaawe
neesetomichiopua pu'kao,
tumitaperichi iyotesikao,
katewesika. ³ ¿Ihtana iintotare
Riosia, pu'ka muuwaeme i'isaeri
ki ahpō iyoteteria yooraka

mochitoriopaopua? Riosia pu'kao ki noonowiriawichioopua wahjachi
nayewatukao, ¿ki iintomerijoarepua wa'a tiiachioopua, yomatiam e
taamo i'isaeriwichioo iintomo tuuriao? ⁴ ¿Ka'i, ki wa'atia itipimeri
puua kii iintokao! Riosia yomatiam e ti'tjoerio tisia wistuamekoipua,
iintokache itipimeri puua ahpō cheeriao, kiisi wistuamekapa puua.
Ehkoriami Iyoterichi Raawiaa, eee cheerepua Riosio:

Muuua pichiwa ihsiamemua aamo chiiiao;
ahkai peereitaniachi ki pichiwari aamo tewaniaiopua,
muua newitokache machenamepua.

⁵Aaata wa'ami ahka chaachapaniarepua: “Riosia kaawe e'raka
tetewiniame enesaa taamo tatakoriira cheriwesaa, ¿achini iikai
taamo kokosamepua?” ¿Ihtana chaachapatare teemea pu'ka wa'a
tiiameo? ¿Ki kaawe tiiamekosajuarepua tiiarepua taamo kokosapao?
⁶ ¿Ka'i, ki wa'atepua! Riosia, ki kokosame enesaa tatakoriameo,
Riosia kihta katewemer i enemiipua, kajuyachi taawechio, ki
kokosamekapa puua, tatakoriameo.

⁷Nape iiweta aaata ahka iinueme enesaapua ahpō chaachapamiao,
¿achini iikai no'o kokosameri Riosia no'o tatakoriisoo, kaawe teeka
itipiame teteiwameaipua, no'o ki kaaweruma iintoriao, ki kaawe
iintotiameko tuuyoioopua? ⁸Nape puu wa'a chaachapamea, se'wi
chaachapamepua. Pu'ka chaachapa taamo na'naritoame enesaa,
epeche epecheche tatakoriimia kaawe enemiipua, epeche epecheche
kaawe teeremerikopua Riosio. Ihjia wa'a tiame chaachapao, ki teesa
Riosi kokosarichi ruhjimeripua. Iintuamepua ti'tjoeri, pu'ka wa'a
chaachapame ti'tjoeri inatachitia, no'o masitiameko tuuyamekoo.

Yooma ki kaawe noonowikame teeme

⁹Teeme i'isaeri ti'tjoeria, Riosie iyotetiam e taamokamera
neesetowetiamekapao, ¿epeche ka'karumachitia tetewipuamekosa
erakotare teemea? Ka'i puua. Yomatiam e ti'tjoe ooweru tiame

tatakorikame puuua, i'isaeri ti'tijoerikaio, yooma ihta ki i'isaeri ti'tijoerikaio. Yomatiamé ti'tijoeri tatakorikamepua, wa'a tiameko aamo tuuyekamenia wa'asi. ¹⁰I'kao ahkasi EHKoriami Iyoteriai wa'achi chiiamepua eee cheekao:

Ki'te aataai kaawerumaa, aataai piiripioi;

¹¹ ki'te aataai te'ta machinariame Riosi;
aataai Riosiche na'naritoniamé i'yamea.

¹² Yooma ki ka'karuma pooechi uumparepua,
yooma wa'achitia wewekakamepua;
ki'te aata ka'karumache yooramea, piiripioi.

¹³ Yooma ki ka'karuma ti'tijoeri chu'waraa,
wahjipame toaniachi wahjoramekatepua chaachapaeo;
Ihja yeenieo tisiwa wistuamepua.

Puuua ahpo chu'wachio,
sayawe yerowa pi'kara kimutuamepua.

¹⁴ Pu'ka chu'wachio, pochikame kahtiamé na'arario;
ihji chaachapaa,
chihpuame wichiamepua aatachio.

¹⁵ Tisia ye'kamepua tarachio,
ikanatíoi ahkai ee'na me'yamepua, eerasuteka;

¹⁶ ahkai ahpo u'matosiachi na'atakao,
tesíwe erakori toisiamé pua.

¹⁷ Puu ti'tjoeria, ki machiyamepua ta'iria yasitoniamé pooeo.

¹⁸ Kiisi seewiamé pua Rioso, ki iyoriaipua.

¹⁹ Kaawe inataka mochtójerani neea ikachio, Riosi iyoriwa nuurario yoomahka wehjoarichi ohjoemeo iyorimichio kiatiamekopua, aawatai ki ahpo tatakoririo chanimichio. ²⁰ Nape puu nuurari yomatiamé taamo tatakorikame chewipatiamea, ki ahsepame tiame puuua, taamo tatakoriria piipatewawichio, aataoi ki ahsepame tiapua pu'kao, ki ahsieme iyorikamea. Puu nuurari yomatiamé taamo chewipatiamea, taamo ki kaawe nokario erakomichio yachatiamé puu nuuraria, taamo machika tetewimichio, aachin tiamerakoo pua kaawerumao, ki kaawerumaraoo.

Newiparia Riosichi papararie eenamepua

²¹ Nape ehpe taawechiami Eesusi taamowichio pejana nehpu'paka mukuriopao, Riosia, kihta itapiti oowewawichio taamo kaawe teeretiamé pua apochio. Riosia i'ka wa'a teerepuame weemera simiyamechi paparaniameo, ki ehpesi o'inia wa'a tiame nayewakamepua, ehkoriamisi o'inia ahpo na'nayewatura wa'a chiiame iyoteteka. ²² Ihji weemera teetoniaméchio, Eesusi Riosie Weratiaméchi paparaniamepua, yomatiamé ti'tjoewichio

ooweruwichio tiameo, yooma aaataai Riosichi kaawe teereka yasitonariamewichioo tiameo, aaataai Eesusichi paparaka yasitonariamekooi, aaataoi ihta ti'tijoeriwichokoikopua, i'isaerikoio ki i'isaerikoioopua. ²³Riosia wa'a tiame iintokamepua, yomatiame wehjoarichi mochikame tatakoriamekopapua, aaataai yomatiame i'ka wehjoarichio, ki ahsepari e'wewa teereriapapua Riosi nuurari yahchariao, tísia iyoriwa nuurario. ²⁴Nape ehpeo Eesusichiche paparakakopao, Riosia taamo tatakoririao, te'ta piipakame taamo tetewamepua, kihta oowewari kianiaipua, oowera kihta natekachi. ²⁵Riosia apoe wa'api, ahpo Taanachi teerepakamepua, yomatiame taamo tatakoriria ahsieme cho'wepakamepua, pukachi paparakameo. Riosia, Eesusi tatakoriwichio mukumia ne'nepaka, cheriwekamepua tatakoririao ehkoria misí o'iniaopua, nape ki ahsieme cho'weka pehji, ahkasi ahpo Taana Eesusi eenachisi tatakoriwichio mukimiachisi, wa'a teeremichio pua. Pukaepa Riosia aaataei kihta wenejime tiamepua, Riosio ahpo ehkoria iintorio tísia kaawe iintorio pua. ²⁶Ehpe taawechiamioi wa'api tísia kaaweruma ihsiamepua, taamoo ahpo Taana mukuka iintoriachi ne'nepaka, taamo apochi te'ta kaawe te'terepatemekopa, yooma aaata Eesusichi paparapameopua.

²⁷Waikao wa'a tiachio, ¿achini teeremeripua aaata tatakoriria cheriwepuawichio itapiti Riosi ooweniamea? Puuuu ki'tiamepua wa'asi yorapuameo, kajukamepua wa'asi. Pukaepa teemea ehpeo, kihta taamo oijeramete teemea, itapiti te'ta kaawe taamo iintorio erakoniamero, Riosie taamo tatakoriria cheriwepuawichioo, Eesusi Weratiamechiche paparakapa, piipatetiame itipitiamekapa Riosieo, taamo tatakoririao. ²⁸Wa'a tiachiopua teemea, Eesusichi paparakache piipakame tetewiniame teemea, Apoe te'ta taamo Noonoo tewekachi kahtiameo, kihta oowewari oowekai pua.

²⁹¿Riosia, i'isaeri ti'tijoeche Riosiwara ohjoarepua? ¿Kikosa Riosiwara ohjoarepua, ki i'isaeri ti'tijoerio? Eje'e, pu'ka Riosiwara pua tiameo, ³⁰piiripi wa'api Riosikapapua, yomatiame wehjoarichi mochikamewichioo, ihta ti'tijoerioipua, seesenu nayewameoipua. ³¹Wa'a teesoo, ¿Riosi nuuraria, kihta nateyamejoarepua? Ka'i, ki wa'a tiamepua. Ohsotia Riosi nuuraria, kaawe tiamepua tamochio, taamo ki kaawe iintoria tetewitekamepapua, Riosi cheriwewao, Riosi itamichio pua.

Aurani teereria Riosichi paparaka

4 Taamo ehkoriai Aurania, ¿ihtana iintoriare Aurania Riosichi ahpo kaawe teeremiaopua? ²¿Itapiti ahpo iintoriawichio, Riosie kaawe ahpo tetewiniame maaeriarepua? Wa'a teereniame enesoo Auranitaruai, ahpo weruma tiame eramiipua, nape ki Riosie ahpo weruma tetewiwae. ³Nape ¿ihtana chiiame Ehkoriai Iyoteria? Ehkoriai

Iyoteria chaanipua: “Aurania Riosichi paparakapa, Riosieo kaaweruma tetewitiamepua, apoe Riosi wa'api piipateriapapua pu'kao.” ⁴Aaata piire tekipanasa, ki oowera kianiamepua natetewao, yowikapa kianiamepua natetewao. ⁵Nape taamo te'terewa Riosichio, ki wa'atepua. Taamo kaawe te'teremichio Riosichio, kihta tekipanakekai, oowera Riosichi paparakaiohua. ⁶Ehkoriami Raawitaruai ahpo Iyoterichio cheeriaipua, aaata tísia kaawe erakomio tuukamekopua Riosio, Riosichi paparakapa, te'ta ahpo piipakame tetewapa tatakorio. ⁷Eee cheeriai Raawitarua:

Yooma aaata ki kaawe ahpo noonowiria cheriwetiamea,
tísia kaawe erakoame puuua, cho'wetiapa puuua tatakoririao.

⁸ Riosio natakepariaopa aaata tatakoririaopa,
ki teesa kaawe erakoame puuua.

⁹Ihji Riosio tísia kaawe erapuame iintorio, ¿i'isaeri siichiteputiamewichioche ohjoarekosapua? ¿Ki yoomawichiokosa enere puuua? ¿Ehkoriami Iyoterichi chiio chiiamepua Aurani nayewakao, Auranio Riosichi paparakapa kaaweruma tetewitiamekopapua Riosieo? ¹⁰Nape ¿achinitio te'ta kaaweruma tetewikame Riosia Auranio, ke'chu Aurani ahpo siichitepuwanioio, neipakosakooipua? Ka'i, pahcha enerepua, ke'chu siichitepuniaiohua. ¹¹Ke'chu yahcheniai siichitepuwao, Aurania uutiamene eriamene wa'asio Riosieo, Riosichi paparakamekapapua. Neipao Riosia, Auranio ahpo paparakopa kaawerumachitia uusaopua, siichitepuwa iintonurerepua Auranio, ahpo te'ta piipatetiameo, naania teeremichiohua. Ehpeo Aurania, waika o'inia yooma ki siichitepuwa nokayameoi, noonoraka tiame puuua, Riosichi papameo.

¹²Aurania te'ta noonoraka tiamepua tiameo, ehpiami i'isaeri ti'tijoeri siichitepuwa nokayamekooipua, nape Riosichi papameopua, Aurani Riosichi paparariachitiao, ke'chu ahpo siichitepuwa nuuretioio.

Ahpo cheeria Riosia, ahjachi papartiapa ikiyamepua

¹³Riosia Aurani weemera wehjoari kiamo tuuriaa, yomatiamene apochi paparakame naewaka cheerepua, yooma aaata te'ta Auranichi tetejimarichi tetejimarisiwakame, ki Aurani tetejimarichi, tetejimarisiwakame tiame, Riosichi paparakameo. Nape i'ka wa'a tiame nayewioiohua Auranio, kihta nuurari e'wepuame Riosi yahchoi enerepua, oowera Riosichi paparanioi enerepua pehjo. ¹⁴Aaata Riosi nuurari e'weka Riosie ahpo kiapua uunariamea, nuurarikamera epeche nateyame tetewamepua ki Riosichi paparaniamekamera, ipaka tetewamepua pu'kao. Wa'a tiachio, kihta enemii Riosie kiapo tuutiamea, aaatai ki ahsieme e'wekame eneriopa Riosi nuurario.

¹⁵Aaata ki ahsieme e'weka Riosi nuurario, kokosapuamepua Riosieo, kihta kiapuame Riosieo, Riosie kiapo tuutiameo. Kiteresoo nuurario, ki'tiame kokosaniamea.

¹⁶Pukaepa pu'ka nuurari e'wewaeo ka'chi iika uupamekopua Riosie kiapuameo, pukaepa Riosia, apochi paparaniachikamerae taamo ki'yamepua taamo kiamo tuuriao, kihta natekachi kihta itapiti yoorariwae. Wa'a tiiachipao, ki i'isaeriche Riosi oowewari nokiwamechiche, uumeripua pu'ka Riosie kiapo tuutiameopua, yomatiamet'i'tjoeri Riosichi paparamet'kiapuamepua, ihtaoi yeenieme naera. Wa'a tiiachipa Aurania, yomatiamet'wehjoarichi Riosichi paparamet'noonoraka tiamepua. ¹⁷Ehkoriami Iyoteria eet'chiamepua, Aurani naewakao: "Ehpe o'inia neeet'ki, ki ookapit'ijoeturi aamo noonopat'ania." Wa'a cheeka naewarepu Riosia pu'ka ahjama nayewaiopua, pu'ka Aurani apochi paparakameopua Riosia. Puuu Aurani naewekamea, Riosi apoe enerepua, wahjipakameopua oijenatiame, kihta iintuameoipua, iintuame enepatiame.

¹⁸Aurania, kihta maaeporit'iaipua, ki ookapit'noonora enemiao, pichikerepua Riosio, eet'ahpo chaaneret'ioipa Riosio: "Ne'nepao tewekachio, wa'a kehkit'enemerapu aamo tatanaa, aamo tatanasiwachi muuwekamea tetejimari." ¹⁹Aurania piie sient'opaamuamekaipua wa'asio, Saaraot'ki tanayamekoipua pu'kao, ki sewina erapaka inamurepua Riosio, ahjachit'ahpo paparaopua, amorit'mukuyaipa Aurania wa'asi oochetupakao. ²⁰Aurania ahpo oowe e'riao, kiisi wekaterepua Riosichio, ohsotiat'epeche ahjachit'eraparepua Riosichio; Riosichioipua, pukaepa epeche kaawerumache nayewaka ohjoerepua Riosio, ²¹oowera kiisi se'wi e'raka Riosi cheeriaopua, yorameche tiamekopa Riosio, ahpo cheeria. ²²Wa'a tiioipa Riosia Auranio, te'ta piipakame tetewarepua pu'kao, kihta tatakorieme, oowera apochit'apararioche.

²³Nape puuu Aurani kaawerumet'etewitiame ehkoriami iyotetiame chiiaa, ki Auraniche nayewaka cheeriamet'pua; ²⁴yooma taamo tiame teeremia naewaka cheeriamet'pua. Wa'achit'iateemeai, Riosichit'aparakachepa, piipakame tetewiniame teemeai, taamo tatakoririao apoe Riosie, taamo Paamira Eesusio oijenatekame. ²⁵Puuu Eesusipua, Apoe Riosio taamo pejana mukiwarichit'nehjaria, taamo tatakoriwacheriwetiame itipimichioipua. Riosia Eesusio, eenechit'oijenateriaa, taamo apochit'kaawe te'teremichio wa'a iintorepua.

Te'ta ta'iria yasitoniamet'iikachi

5 Teemea, Eesusi Riosie Weratiameo taamowichio iintoria pichikekapao, te'ta piipatetiame tetewiniame teemea Riosio, pukaepa teemea taamo iikachio, ta'iria mochitoamepua. ²Riosia, Riosie Weratiamechit' taamo paparariopao, apochit' taamo enepatekamepua ahpo ijinuwa iintapaka. Pukaepa teemea, t'isia kaawe erakoka puuyame teemea Riosio, kiisi se'wika taamo ahjachi

e'rao, ahkasi Riosio ahpo tísia peeniatiachi mochipuachi, i'tomichio. ³Aiwaka puuyai teemea kaawe erakoame teeme Riosichio, pu'ka taamo aiwao, apoe taamo ku'isiamekopua, taamo anachaka machenasimichiopua ihta itapiti tiame aiwai. ⁴Puuu anachaniamea taamo ku'yamepua, taamo epeche kaaweruma enepatekaopua Riosichio. Puuu kaaweruma te'terewa iinuekapa iikachio, tísia oowe e'reka puuyetoame teemea Riosio, ahkasi Riosio taamo ahsieme ki'yachisiopua taamo newipatewao. ⁵Nane'rena teemea Riosi taamo kiamiao, tísia peenia erakopuame tiamekopua, kiisi sewina taamo erapatemioopua, itapiti ki ta'iria erakorio. Teemea ki wa'a erakomeripua, Riosio tísia taamo nakiyamekopua, ahpo Riosiwarioe tamochi yasitokao, wa'a teeka tamochio, tísia pichiwatakaopua taamo ahpo nakiyao.

⁶Rosie Weratiamea, te'ta taamo ka'chi ikime e'roi tatakorieo, taamowichio mukurepua, te'ta Riosi yahchariachitia taamo nehpuamichiopua mukukao. ⁷I'ka weechio aaataai ki mukinariamepua aaata nehpuariwichio; seenekachi wa'a iintotare aaataa, nape ki teesa te'ta nakiyame enesaa; aaata wa'achi iintotariamepua tiameo, nape aaata tísia kaaweruma enesooipua apochio. ⁸Nape Riosia, kiisi ka'karumakoi taamooopua, tisiwa taamo nakiyamekapaopua, ahpo Taana mukiwae taamo nehpuarepua apoe Eesusi Rosie Weratiamee, te'ta natetetiame itipimichiopua taamo tatakoririao, Rosie kokosapoiopua. ⁹Waikao teemea, ahpo weratiame Eesusi mukuriae nehpuatiamekapa tatakorichio, apoe eerara wi'suriopa Eesusi merinioio, newipakame itipikame teemeapa, Riosi nekarewachio. ¹⁰Riosio ahpo Taana taamowichio mukuriae apochi kaawe te'terepakame enesaa, epeche ki nu'uti kaawe taamo nakika tetewimeripua taamo weemera ahjari kiasaopua, ahpo Taana eenechi oijenaka iintoriaeopua, ahpo ahjama mochipuachio ki wahjiamesi, Riosi kokosamiao puhjetiamepua wa'asi. ¹¹Epeche kaawe erakoame teemea Riosichio, sa'rukapa teemea ki kaawe tiiao Riosichio, tísia ta'iria te'teretoapa Riosi ahjamao, yooma ihta taamowichioo kaawe iintoriaepua Riosio, Eesusie ahpo Weerariae iintoria, Apoe taamo Paamira.

Aarani tewaniame tijoe, Rosie Weratiamechitia tetewiniame

¹²Tatakorichi simiyame nayewamane, aachin teeka mehtakame. Tatakoria ehkoria mio, piiripi tijoechi o'ineriaipua i'ka weechio. Wa'a o'inia yomachi weechi mehtakame tatakoriniamea, yooma ti'tijoe ooweru tiame weechio tatakorisipakapa. Pu'ka tatakori noonotiamee, pukeri naayachi o'inia, o'inekamepua weerewachi wahjipaniamea, Riosichi te'terewa poanatuameapua tiameo, ahjakame oiyai, mukukameka teereniamechitia. ¹³Tatakoria, ke'chu

Riosi nuurari yahchoi iintupakamepua, nape ki aaata wenejime teereriaipua pu'kao, kihta Riosie nuurari yachatiamekopua pehjo, yooreka mochtopuawichioo. ¹⁴Nape ki'tioi aaata nuurari iyoripuao, wahjipaniamea wa'api teerepua, Aaranichi o'inekaopua, ahkasi Moise yasariachisi. Puuu pu'ka taawechemi ti'tjoeria, tatakorkapa wahjipatiame enerepua, kihta nuurari ki iyorikai. Nape Aarania, Riosi ki e'wekapa mukukamepua, ki Riosi nuurari iyotetiame, ki e'wekapa. Ehpeo, neneku simiyame ne'nepuapua, Aaranichi simiyame ikiria, Eesusi Riosie Weratiamechi simiyame ikiria tiame.

¹⁵Riosi kihta natekachi cheriwewaa, tatakorichi simiyamea tiameo, ki ahpo wa'achi te'tiamepua ikiniamea. Riosi kihta natekachi cheriwewaa, epeche utewaemepua ki tatakorichitia, yooma ihta tatakorio choapamekopa, ahkasi ki wahjiametiiachisi. Ihji Riosi kihta natekachi cheriwewaa, yooma tatakori natatekamepua, pahcha piiripi tijoe o'inia tatakorisuwachioopua ahkasi Eesusi eenasichi, yooma Riosichi itakameopua ahpo cheriwepuawichioo. ¹⁶Riosi kihta natekachi cheriwewaa kihta wa'achi tiamepua tatakorio, tatakoria tatakoritaa Riosie taamo kokosatiamepua, nape Riosi kihta natekachi cheriwewaa, taamo nehpuamepua Riosi kokosarichio, te'ta ka'karuma taamo enepateka. ¹⁷Yooma Aarani o'inia tatakorkamea, tatakorichi wahjipakame enerepua, piiripi tijoechi wa'api o'ineriachi tatakorkao. Nape piiripi aaata wa'api tijoe iintoriaechio Riosia, apechunekamepua tatakorichi wahjipaniameo, yooma aaata apochi paparakameopua. Riosia wa'a iintokamepua ahpo Taanachi Eesusio, oowera kihta natekachi cho'wekaopua tatakoritameo, weemera ahjarikamera ki'yakaopua.

¹⁸Wa'a teererepua, piiripi wa'api Aarani tatakori ihsiriae, o'inia o'inekame tatakoria. Wa'a o'inia wa'anao, yooma aaata tatakorkamea, Riosi kokosaripumetere te'teramepua. Nape seenepi wa'api Eesusi iintoriae, Riosia puhjerepua ahpo paparameo, pu'ka kokosapuame teeweriaopua, na'sokame itipitekaopua wa'asi. ¹⁹Pukeri tijoe ki Riosichi e'wekame o'iniaopua, yooma ahkasi neipami ti'tjoeri ki Riosi e'wakameapua tiameo, tatakoriame eneparepua, yooma ihta tatakoriniame nokisikaopua. Nape Eesusia Riosi Taanaraa, ahpo Noonoo e'wesoopua, ki ookapi te'ta ahpo piipatewachi toaparepua. Riosia wa'a iintoketiameo Eesusieo, ki tatakoriwaeme tetewamepua pu'kao, te'ta piipatetiame wa'asi Riosieo.

²⁰Riosia ahpo nuurari iyoripuame ti'tjoeri ki'yariaa, ahpo tísia ki kaawe nokayo erakomichio ki'yariaipua. Nape tatakorio epeche teetioipua, ti'tjoerio epeche teetoamekopua tatakorkao, Riosiai aaata apochi paparasiametameo, epeche teetonioioipua tiameo, cheriwesikao. ²¹Taamo tatakoririao wahjiparichi taamo i'tomia utewarerioopua, epeche utewarieme enere Riosia, ahpo taamo tísia

nakiyaeo, taamoo weemera ahjarichi taamo teerepakaopua, ahpo te'ta utewarieopua. Wa'a iintokame Riosia, taamo Paamira Eesusie ahpo Weerariaeo.

Teeme Eesusichi paparakamea, wahjipakameka tiamepua tatakoriwichio

6 ¿Ihtana inatata teemea Riosio te'ta taamo nakiyao? ¿Epeche nokisitariare naaju tatakorikao, tísia taamo nakiyopao? ² ¿Ka'! Wahjipakamechitia enesaa teeme tatakoriwichio, ¿achini iika eenechi tatakorita teeme? ³ ¿Ki nane'riame eemea aamo papatonioio Eesusichi paparakapao, Riosie Weratiame ahjama mukukame enepariopua, Eesusi mukurioio? ⁴ Teemea taamo paatotiachio neerochi moropiaio, Riosie Weratiame ahjama mukukameka ikikame teemea. Nape moropisa machenaio, Riosie Weratiame ahjama oijenakameka ikikame teemea, weemera ahjarichi enepakame teemea, Eesusichitia.

⁵ Riosie Weratiame ahjama wahjipakameka erasaa teemea, ahjamachi oijenakame eremete teemea. Riosia wa'a iikame taamo tetewamepua, Eesusi ahjamao. ⁶ Wa'a tiiachipa taamo oochetiame teeriaio, mukukame tetewimete teemeapa pu'kao, ki tamochi teeremichiopua wa'asio, taamo ki kaaweruma iintonaretewaopua, wa'a teekaopu tatakorio, ki taamo teekorachitia teeremichiopua. ⁷ Aata mukukameapa, kihta tatakoriame puuupa. ⁸ Riosie Weratiame ahjama mukukameka erasaa, ahjama weemera ahjarichi mochimerikoche, erakomete teemea, taamoo, ahjama oijenakameka tiamekapa. ⁹ Pahteka tetewimete teemea, Riosie Weratiame mukukaio, ki oosa mukimia oijenariopua, mukiniamea ka'chi iika mukitemerikopua wa'asio. ¹⁰ Riosie Weratiamea, newitokamepua mukiwameo, taamo tatakoririao ahpo natetekao. Ehpeo eenechi oijenasaapa, ahpo Noonochi kahtiamepua, ahpo Noonu tewekachi kahtiamete taamowichio iintomo e'raria yoratoka. ¹¹ Wa'achitia eemeai, Riosie Weratiame ahjama mukukameka e'ramea, wa'achitia mukukameka erakopuapua tatakoriwichioo, Riosie Weratiame aamowichio iintoriaeopua, Apoe taamo Paamirao.

¹² Pukaepa eemea tatakorio mukukamekopa aamowichioo, ka'te amochi reesemitiapua pakimichiopu, itapiti ki ka'karuma eraniameeopua, kiisi aamo newitomichiopua. ¹³ Yomatiamete eeme Riosichi aamo nehjuapua, weemera ahjarichi oijenakamechitia. Ka'te chi'wapame nehja aamo weerewao, pukae aamo tatakorimichioo. Ohsokamera Riosikamera kiapuapua aamo weerewao, nape yomatiamete aamo weerewao, pukaeo Riosiwichioo, ka'karumache nokiwa aamo yoramichiopua. ¹⁴ Eemea Eesusi paparakameapa, ka'te seeweka mochtomitia eemea Riosie nuurari yahchario kokosariopua, pu'ka nuurari kokosario yooma puhjetiamete

eemeapa, Eesusie newitepatiapua. Eemea ehpeo, Riosi kaaweruma cherirewa nakiratere mochitoamepua, Riosikamera tísia te'pa kahtiamera, yorakeka.

Riosi nakiyache yoratiame

¹⁵Wee ehpeo, ¿ihtana erakotariare teeme i'ka wa'a tiamekopao? ¿Simitenaretariare tatakorikao, puhjetiamekai teemeapa, nuurari kokosario tatakoriwichioo? Ka'i puuuu. ¹⁶Eenechi ki kaawe noonowisaa eemea, aamo ki kaawe nokaya teekorepamapua eenechio. Aaata aamo teekorepakameo, pu'ka yooreka yasitomerimua. Pu'ka tatakori teekorepasaamua, pu'kakamera yorakeka yasitomeripua; muuuu waikao pu'ka tatakori aamo teekorepakamea, te'ta wahjipaniachi i'tomeripua, nape ki teesa se'wi Riosi kahtiachiopua, ki seenampasi. Nape Riosikamera teekorepasoo, te'ta kaawerumachi Riosi kaawe e'rewachi mochitomeripua, te'ta kaawerumachi.

¹⁷Neeea aamowichioo, cheriwema ki'yaninia Riosio, pukerio ki ka'karuma yoorai, ka'karuma enepariopa ehpeo, Eesusi iintoria te'ta pichikeriopa. ¹⁸Wa'a aamo ijikiriachiopua, Te'ta Ka'karuma Teekorachi enepare eemea, ki tatakorikamera teekorepaka. ¹⁹Teeko cheekao, tijoe chaachapachitia naewaka chaaninia, epeche kaawe aamo ku'inariapa pahtewachio. Eemea, pukeri simiyachi ki ka'karumachi mochikaio, yooma ihta ki ka'karuma yooraka mochitoriaipua, eiwepuame tiameche yooraka, wa'a nokayapao, kominache kominachiche aamo ikiteka. Nape ehpeo, Riosi kaawerumachi te'terepakemekapao, Riosi kaaweruma piipari te'terewachiche nokisimeri eemea aamo weerewachio, epeche epecheche aamo kaawe piipasiwekao.

²⁰Eemea tatakorie chapitiameka mochikaioepua pehjo, ka'chi iika ka'karuma mochitome te'tereriopua. ²¹Wa'a aamo tatakoriwa nokayaio, ¿ihtanana kaaweruma tewikamena eemea wa'ao? Nape ehpeo eemea pu'ka tatakoriniameo, suuwe e'riamepua. Yooma puuuu, te'ta wahjiparichi kajuniamepua, Riosi tísia poanachikamera. ²²Nape ehpeo eemea, na'sokamekapapua tatakoriniamechio, Riosikamera yorakeka mochitoamepua, te'ta Riosiekamera aamo kaawe yorapuamewichio; i'ka wehjoari kajusoopua eemea, Riosi ahjama mochimeripua, ahkasi ki wahjiamesi. ²³Tatakoriniame natetewaa, te'ta mukiwamepua, Riosichi te'ta poanatuame, ahkasi ki seena aampasi. Nape Riosi taamo ki'yaa, ki wahjiame ahjaripua kihta natetewachi, apoeche Eesusi Riosie Weratiameche, apoe iintokamepua tatakori natetekao, apoekapapua te'ta taamo Paamiraa.

Nenewikamechitia tiame te'terewa

7 Eemea Riosi nuurari yahchari yooraka mochitoamea, ¿ki pahtiamé eemea aaata mukukameopa, puuu nuurario, kihta

utewaemekopua wa'asio, ahpo yoorepuameo? ²Nuurari yoorewaa aaata oowitiame neewikameo, pu'kache ahjama yasonunrenapua, ahpo kuuna ahjaka yasitooopua pehjo, nape ahpo kuuna mukisooopua, sa'rukame itipio tuuyamepua, ahpo kuunachio. ³Piirechi ahjama ihsisaapua ahpo kuunama kahtiaio, suwepori ihsiameko tuuyamepua pu'kao. Nape ihji kuunara mukisooopua, na'sokame itipio tuunapua ahpo neewiriao. Waikapa sa'rukame enesaapua ahpo kuuna neewiriao, ka'chi teeremeripua aaata ahjama neewikaio.

⁴Wa'a tiiachiopua eemea, Riosie Weratiame ahjama mukukamekapaopua, aamo oochetiame te'teretoriaopua, sa'rukame eemea Riosi nuurarie kokosapuaopua. Wa'a iikapa eemea kihta kokosari teeremeripua Riosieo, aamo tatakoriawichio. Aamo tatakoriario, aaata neewikame kuunara mukukamechitia wa'asi, tatakorichi sa'rukame itipikame eemea pu'ka kuunara mukuriamechitiaio, ehpeo, taamo Paamira Eesusikamera, taamo Paamirachi enepakamekapa, apoe taamo Noonosio Riosio eenechi ahjateriamechi. Ehpeo eemea, aamo oijenatekame ahjama mochipakapao, ka'karumache yooraka mochimeri eemea Riosiwichio.

⁵Taamo tatakorinareka mochikoio pehjo, puuu Riosi nuurari yahchariaa, epeche tatakori nokisinarewa mehtanakamepua. Pukaepa wa'a teeriopua nuurario, epeche epeche teetokame teemea, taamo kokosapuameopua tatakoriawichio. ⁶Nape ehpeo teemeapa, sa'rukame teemea pu'ka nuurari kokosarichiopua, taamoo chapika teeriamechitiaopua te'ta wahjiparichio. Pu'ka sa'rukapaopua teemea, Riosi nookeka mochitoame teemea weemera ahjarichio, taamo iikachi teetokaopua Riosi Riosiwario, pu'ka Riosiwario, Riosi nakiya yorasika mochitoame teemea, ki pukerichitia Riosi yahcharia nuuraritere mochitoriachitia.

Paorochi kahtia tatakorinarewa

⁷Waikao, ¿ihtana erakota teemea pu'ka Riosi nuurario? ¿Ki kaawerumako erakotariarepua pu'kao? Ka'i puuu. ¿Ki puuu nuurari taamo masitekamekosapua, ihtanakoopua Riosio tatakoriko tuuyao? ¿Ki pu'ka nuurarie machikamekosa teemea ki kaawerumako Riosiwichio, ikotuniameo? Ki pu'ka nuurari cheeso: “Ka'te ikotumitia aaata iinuwarao”, ¿machitamare teemea pu'kao, Riosiwichio ki kaawerumakoo? ⁸Wa'a chiame inamukapa nuurario, nane'rekamenia noochioi, ki ehpesi o'inia no'o tatakoriamekopua, weeka a'chi tiame ikotuwa e'rakamekooipua. Kiteresoo nuurario, ki'tiameka teeremiipu tatakoria, Riosiwichio. ⁹Pukeri ke'chu nuurari machiaio, ki nane'riainia tatakoriameo ki teesa kokosapuamekoopua Riosieo. Nape pu'ka wa'api nuurarichio, no'o wa'api ihsika tatakorika

yasitosoo, ahkasi te'ta mukiwachi no'o uhjurapuame nane'rekame neeea, oosa simiyame mukiwamechi, ki wahjiamesi Riosi poanachi teeremiachi. ¹⁰Neeea pukerio, Riosi nuurari yahchariaeche yoorekai, taamo te'ta kaawe teeremio maayainia Riosichio, Riosiapua waikao wa'a tiioapa no'oo, no'o kiameriko maayainia weemera ahjario. Nape puuu nuuraria ki no'o ahsepari e'wekopaopua pu'ka nuurario, ohsotia ki wahjiamesi mukiniachi no'o ikitekapua, no'o Riosiwachio poanachi. ¹¹No'o wa'api tatakorinarewae no'o wihkuekamenia, nooe wa'api iintonariapa pu'ka Riosi nuurari, ki yorajerao. Nooe wa'api Riosi nuurari ki yorajera no'o iintosoo, no'oo ki wahjiamesi poanachi no'o uhjuramekapua, ki nu'uti poanachi ki Riosi kahtiachio.

¹²Wa'a tiiachio Riosi nuuraria, ki nu'uti kaawerumakaitepua, no'o ki kaawerumachi wichimichio neesetoamepua. ¹³Wa'a tiiachio, ¿Riosi te'ta kaaweruma nuurarikamerakosapu, no'o te'ta mukiwarichi uhjurakamea? Ka'ipua. Riosi nuuraria kihta iintokamepua taamo tatakoriwachi ipakao. No'okamera te'ta ki kaawe iintoriakamera, no'o te'ta mukiwarichi u'pakamepua. Ohso kaawe puuu nuuraria, no'o tatakori iintorioa, kiisi kaaweruma no'o iintoriachitia, tetewiriopa.

¹⁴Nuuraria kaawerumapua, no'o Riosichi kaawe yasitomia tuuyamekopua. Nape noochio, itapiti oochetiame no'o teeria nasiwamepua no'o weemera kaaweruma tiia ahjama, no'o newitonariameopua eenechio. ¹⁵Neeea noochi ikiyao ki pahtiamenia, aatia tiiachipa wa'a no'o ikiyao. Seenekachio neeea, Riosichi kaawe teeretoamekainia ehpeo itapiti kaaweruma yoranariainia, ki yoramania; seenekachioinia tiameo, itapiti ki kaawerumao, ki yoranariamekainia pu'kao, yoyoramania. ¹⁶Nape pu'ka ki kaaweruma ki no'o yoranaria yorasaania, machika tetewamenia Riosi nuurari noochi yachatiamie e'wepuameo, te'ta kaawerumakopua Riosi nuurario. ¹⁷Wa'a teesoo ki no'o yoranariakamera ihsinarewaa, ki weemera neekamera puuuu, no'o oochetiame teeriakamera puuuu, no'o tatakorika oiioipua riaorósie pa'pasuwaeo. ¹⁸Pukachi oochetiame nee tatakoriamechio, kihta iinuemenia kaaweruma ihsiwao. Kaawerumakamera yoranarenia yoranarioa, nape ki utewaemenia pu'ka kaaweruma yoranarioa. ¹⁹Pukaepa ki utewaekapania noochio, ki yoramania pu'ka ka'karuma no'o weemera tiiao yoranarewa, puuu no'o oochetiame teeriaopua nakiya, yoramania. ²⁰Wa'atiachio neeea, ki kaaweruma no'o yoorapua, ki no'o weemera nee ihsiamepua pu'kao; piire neekamera ihsiamepua, pukeri simiyachio no'o tatakorika yasitoaio eneria.

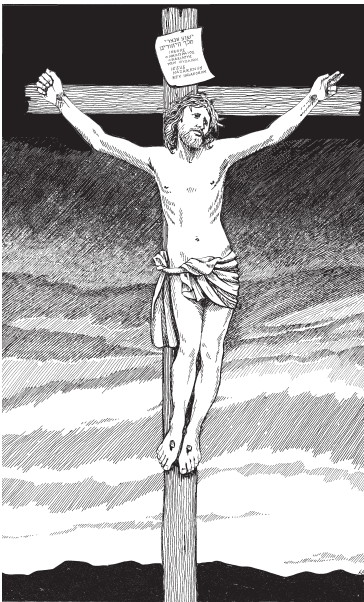
²¹Wa'a tiipaa neeea noochi, ooka no'o eratiame iinuemenia. No'o kaaweruma yoranarioipua, wa'achi mamachenamenia, no'o ki kaaweruma yoranarewaai. ²²Nee weemera yooreminao, Riosi e'rari

ihsiwakamera, tísia pu'seriamenia, ²³nape no'o piirechi yooreminao, no'o weemera yooreminawa ahjama nasiwamepua. Puuu piire yooremina kahtiamea, no'o kaaweruma yooremina e'rario chapisa, no'o tatakoriichi panisunariamepua.

²⁴¡Ai neee! ¿Aatana no'o newipatetapua, i'ka ki kaaweruma e'rari noochi yasipakame ihsiao, te'ta mukiwarichi no'o i'tonariameopua? ²⁵Neeea nane'riapa aatakamera no'o newipatemerikoo, kaawe e'raka cheriwema ki'yamenia Riosio, Eesusi Riosie Weratiamerakamera iintomerikopua no'o newipatekao. Neeea, iiweta pehjiio i'ka weerewa kahtiaio, wa'api teetomania i'ka ooka no'o yooremina, nasiwaniameo, nape no'o Paamira Eesusi ku'iwae, newitosika.

Riosiwari tamochi teetoae yasitoniamie

8 Yooma Riosie Weratiamechi paparakamea, ka'chitia taawechi kokosapuamepua Riosieopua wa'asi. ²Yooma aata weemera ahjari iinuemea Riosie Weratiamechiopua paparaka, pukachi yasitoame Riosi Riosiwaria, tatakorio chapika panisunarioopua, newipatesika, te'ta mukiwachi i'tonariopa. ³Pukaepa Riosia, ka'chi iika teeweme tiopa tatakori nokinarewao, nuurari yoorewaeoi ka'chi iika taamo newipateme tiopaopua pu'kao, ahpo Taanakamera uhjurakamepua weechio, taamo pejana mukimichio nehpuapakao. Riosia ahpo Taanao, tamochitia tijoe naawaterepua pu'kao, tijoe

Eesusia ahpo weerewae naawaria, taamo tatakoriiria natetena. (8:3)

weerewaeka natetemichioopua, taamo tatakoriiriaopua wikiria, Riosie kokosapuame. ⁴Wa'a yoorare Riosia yooma aata ahpo Riosiwariichi enepakameo, ahpo Riosi e'rachitia nokisinariameopua, yooma toinareka ahpo ki ka'karuma nokayao.

⁵Oowera tijoechitia mochtioamea, ahpo tijoeche kaawe wichiameche inatamepua, nape Riosi Riosiwariichi mochtioamea, Riosi nakiyache ahpo yoramia inatamepua. ⁶Weechiche nokiwa inataka mochtioniamea, te'ta mukiwarichi i'topuamepua, Riosichioo te'ta poanachi. Nape Riosi Riosiwari nakiya inataka mochtioamea, taamo ta'iria mochtioamepua, te'ta kaawerumachi te'teretoka. ⁷Weechiche nokiwa inataka mochtioamea, ki nakiyapa Riosi chiiao, Riosi seepurawapua. Wa'a te'teriamea, ka'chi

iika yorameripua Riosi e'rao. ⁸Waikao, aaata ki kaawerumache ahpo e'rari e'weka mochitoamea, ka'chi iika kaawe eratemapua Riosio.

⁹Nape eemea, pichiwa Riosi Riosiwari amochi yahchaka mochitoamea, ki i'ka weeechiche nokiwa inatamepua. Nape aaata ki apochi yachatoamea, Riosie Weratiame Riosiwarirao, kiisi Riosie Weratiame ijinuwarapua. ¹⁰Nape Riosie Weratiameo, amochi kahtiamie enesoopua, aamo weerewa yasitoachio, mukukamepua tatakorieo, nape aamo iikaa ahjamepua pehjo, yooma aamo weerewa tatakoririao, piipatetiamekopa. ¹¹Puuu Riosie Weratiame oijenatekameo, amochi yasitoame enesoopua Riosiwarirao, puuu wa'api aamo oijenatemeripua eenechio, aamo weerewao, weemera ki'yaka.

¹²Teemea i'ka taamo weerewa ihtaoi ikotuwao, kihtawichio yooraka mochitomete teemea pu'kao, ki kaaweruma ikotuwa enesoo, aaataoi taamo utewaeme yeetoio, ki kaaweruma ikotuwa yoramichioo. ¹³Aaata ahpo weerewa ikotuwa ki kaaweruma ihsiwa yooramea, te'ta wahjiparichi akipameripua. Nape Riosi Riosiwari toisa eemea pu'ka ki ka'karuma ikotuwao, Riosi ahjama ohjoemeri eemea, ahkasi ki wahjiamesi.

¹⁴Yooma puuu Riosi Riosiwari ahpo neesetoniamero, Riosia ahpo tatanachitia tetewamepua pu'kao. ¹⁵Pukaepa Riosio, ki majaweme teeremete eemea, puhku ti'tijoerio ahpo teekoekao majawiachitia. Ohso kaawe Riosia taamoo, ahpo tatanachitia tetewamepua, apoeo tamochi yasitoapa Riosiwarirao, taamo Noonoo te'pa kahtiamero: “¡Noonola!”, cheeka ahpo nayewejeranipua, ahpo nayewetioo.

¹⁶Puuu wa'api Riosi Riosiwari tamochi yahchariaa, taamo ku'ika pichiwatamepua, teemea Riosi tatanarakoo. ¹⁷Waikao teemea, Riosi tatanarakapao, uumeri teemea, Riosi taamo nuutekiaio. Riosio, yomatiamie kiasoopua ahpo Taana kiamiao, taamo naachutemapua taamo Riosie taamo nuutekiaio. Nape pu'ka nuutewari puuyeka mochitoaapua pehjo, aiwaka mochitoiopua pu'ka Riosi iintomerichi inataka kaawe erakomete teemea.

¹⁸Yooma ehpe taamo aiwaka mochitoaa, kihtakaitepua Riosie taamo kiapuamechiopua, te'ta tísia peeniatiachi mochipuachio, te'ta Riosi ahjamaopua. ¹⁹Yomatiamie itapiti Riosi enepateriaa, tahpitika e'raka tetewinareka puuyewamepua, ihtatia iintopuamejoarepua Riosi tatanarawichioo, pu'ka ahpo nuutekia ki'yoioipua. ²⁰Riosia yooma ahpo enepateriao, aiwaritere teeriamepua pu'kao pehjo, ka'chi ikime ahpo erakotere, wa'a teewiamepua pu'kao ahkasi ahpo aiwaniamero, u'yemiachisi. ²¹Pu'ka taaweche asisoopua, yooma puuu Riosie enepatetiamea, wa'achitia puuuai Riosi tatanarachitia weemerachi enepatepuamepua, yooma ihta aiwaniamero, apechuneka. ²²Nane'riame teemea yooma Riosi enepateriao,

aiwaka naarakoamekopua pu'kao, oowitiame sauyamechitia, ahkasi ehpe taawechiopua pehjiio. ²³ Wa'achitia teemeai kai waapisi aiwaka mochitoamepua, Riosi Riosiwari kiatiamelai, puuyetoka mochitoame teemea, ahkasi ahsepari taamo kianiachisiopua, Riosie taamo kiapuameopua, teemea Riosi tatanarakapa. ²⁴ Yooma Riosichi paparaka newipatetiamea, puuyeka mochitoame teemea, ki yomatiamela taamo kiania pehji. Yooma kiatiamela enesaa, ki puuyetoka mochitomii teemea. ²⁵ Taamo kiapua puuyemeri enesaa teeme, moeena e'raka puuyemeri teemea, kiisi nahsinepaka.

²⁶ Wa'achitia tamochi kahtiamela Riosi Riosiwariai, ki nahsinepaka taamo ku'yachitia anachamichioo, itapiti taamo ki nu'uti aiwaiio Riosichi nayewanarioio, ki kakajuame enesoo Riosichi nayewakao, puuu Riosiwari tamochi yasitoame, taamo ku'ipasiamepua. Puuu Riosiwari tamochi yasitoo, taamo pejana Riosichi nayewamepua taamo Riosichi chaninariao, nape apoe wa'api Riosiwari pahteniamela. ²⁷ Riosi Riosiwaria kaawe wa'a iintosiame puuu, taamo e'rarichi kahtiamekapa puuu, nane'riamepua taamo saayao. Puuu Riosiwaria nane'riamekapa Riosi inatao, peeneka itayamepua Riosichio, ihtana yoranariaopua taamowichioo.

Riosi e'raria taamo newitomichio, i'ka wehjoari naayachi o'inia

²⁸ Nane'riame teemea Riosikamerakopua tamochi kaawe ihsiao, yooma taamo Riosi nakika mochikameo, yooma ahpo nakiyachitia mochimichio, paeekamepua. ²⁹ Pukeri naayachi o'inia Riosia, nane'riame enerepua aatanakamera ahpo Taanachi papamerikoo, pu'ka ahpo Taanachi paparakameo, ahpo Taanachitia te'ta piipatemela e'rariapaopua. Riosia ahpo Taana Eesusio, yooma pa'chirachitia teeretemo e'rakamepua, ki ookapi poponiwa pipiniwa tiame enemichio. ³⁰ Waikao Riosia wa'a tiame iintomo e'rakamekapao, yooma o'inerepua apochi paajutesikao. Wa'a iintosaapua Riosia, yooma apochi paparakameopua, yooma pipiripi apochi enapameo, piipatesikamepua pu'kao; wa'a ikisaopua, pu'ka ahpo piipateria tatakoriaopua, ahpo tísia peenia ohjoerachi, i'tomeripua.

³¹ Wa'a tiame inataria Riosia, ¿ki tísia peenia tiamekosapua? Riosio wa'a tiame inatakame enesoo taamowichioo, ¿iintunare aatapua, ki taamo Riosie kiapo tuume tiamea? ³² Ka'ii. Riosia ahkasi ahpo Taanaoi taamowichio mukiwachi nehjakame enesoo, ¿ki pichiwa taamo kiatarepua, pu'ka yooma ahpo cheeriao, taamo kiamia tuuriao? ³³ ¿Aatana chaachapame taamo Riosi apochi uuriao, ki te'ta piipatetiamekoopua Riosieo? Riosia ki wa'a taamo chaanemapua, apoe wa'api taamo piipatekamekapapua. ³⁴ ¿Aatana taamo Riosie kokosapuameko tuutapua kajuyachi taawechio, taamo tatakoria ki cheriwetiameko tuukao? Apoe Eesusi Riosie Weratiamea ki

wa'a cheemapua, apoekamerakapapua, taamo tatakoririawichio mukukamea. Puuuu ehpeche epeche pehji iintokamepua taamowichioo, i'wa weeechi eenechi oijenakaopua. Puuuu eenechi oijenasaapua, tewekachi kahtiamepua taamo Noonoo ahjama; wa'a o'iniaopua, simitiamepua pehji taamo nehpusikao, yooma ihta taamo aiwapuuchi teeresipaniachio. ³⁵ ¿Ihtanakamera taamo toitetamarepua, taamo Riosie Weratiame taamo nakika mochitoao? ¿Tísia aiwaniame pu'kawichioo? ¿A'chi tiameoi kokosa ikiniame aiwaniameoi? ¿Taamo a'chi yoraniokosaoi wepakao? ¿Tooreoi amori mukuyapaoui pu'kawichioo? ¿Ki wisasoriekapakosaoi taamo chuchamiao? ¿Maapori ikiyakosapaoui? ¿Taamo meripo tuuniokosaoi? Ka'i puuuu. ³⁶ Teemea, EHKoriami Iyoteri chiiachitia, aiwamepua. I'ka eee tiame chiiameopua:

Aamowichio tísia aiwame teemea.

Itapiti po'wa ko'ipuuchi i'toniamechitia.

³⁷ Nape teemea yooma pu'kao, te'ta newitoka puuyakame teemeapa, Eesusi tísia taamo nakiya ku'iwae. ³⁸ Neeea noochio tísia oowe erapakamepua, Riosio taamo te'ta nakika yasitao, kiisi aaata ki taamo u'yeme tiamekopapua, ihtaoui taamo eerina ikiwaoi, ihjichitiaopua: mukiwaoi, ihtaoui taamo ahjatoka mochitoachi ikiwaoi; tewekachi ohjoemeai Riosi ku'iwari; aaataoi itapiti tewekachi na'arariai; ihtaoui ehpiami seeweniameai; ihtaai, meeriamahkoo ikipo eraniameai; ³⁹ kai waapisi te'pa taamo mochiniameai, kai waapisi teeresi mochiniameai, ihtaoui itapiti, Riosi enepateriaai. Ihtaoui yooma ihjia, kiisi taamo u'yemeri Riosi taamo te'ta nakika yasitao, apoe Riosi wa'api taamo tetewiteriao ahpo Taana Eesusi taamowichio mukuriaeo.

Riosi i'isaerio ahpo tehkiwawichio uuria

9 Neeea te'ta Riosie Weratiamechi tiamekapao, kihta wistuame pu'ka Riosi Riosiwari noochi yahchapao, no'o iikachi kokosa e'raka yasitooa, te'ta pichiwa puuuu. ² Neeea no'o iikachi ki nu'uti kokosa saayaa, no'o tetejimari i'isaerio, kiisi kaawe te'teriamiakopa Riosichio. Puuu no'o iikachi saayaa, ki nu'uti yuuwesiri puuuu, kiisi no'o toaka iikachi kokoretiamé. ³ Neeea no'o e'rao, ahkasioi Riosie Weratiamee no'o ipatiaio poanatakao, ka'chi eramii neee, pukae wa'a iintotiamee, no'o i'isaeri tetejimari ka'karuma enepameriwichio enesoo. ⁴ Riosia, pu'ka no'o i'isaeri tetejimariopua, ahpowichio tekipanawichio uukamepua. Riosia te'ta apochi paparakameopua ahpo tatana iintaparepua. Wa'a iintosapao Riosia, ahjama yaajatorepua, ahpo te'ta tisiwari peeniatiame tetewiteka, ahpo ki nu'uti utewarie ihsia tetewiteka tiame. Riosia pu'kakamerao, ahpo ahjama kateweri yahcharepua, pu'ka i'isaeri ti'tijoechiopua,

itapiti tísia kaaweruma tiame iintokemo tuuka. Pu'kakameraopua tiameo, ahpo nuurari iyoriwa ki'yarepua tiameo. Riosia pu'kakamera ki'yarepua tiameo, ne'neseriosi ajawapuameo, itapiti Riosi injinuwara kateweka neesetomichiopua. Pukaepa wa'a tiichipa, te'ta i'isaeri ti'tijoeria, Riosi iintokemo tuuria uumeripua. ⁵Pukachi i'isaeri tetejimarichi tiame, puuyakamepu taamo ehkoriaami noonoriai, Auranichitia. Pukachi wa'api i'isaeri tetejimarichio, naawakame Riosie Weratiameai, te'ta apoe Riosi yooma aampa tiamea, pu'kawichio yooma teemea, te'ta iyoriwa te'terepuamepua, ahkasi ki seena aampasi tiame.

⁶Ehpe taawechiamio Riosia Auranio, ahpo iintokemo ki ookapi muuwepari tuuria i'isaerio, ki ahsepari muuwepamekatepua pehjo. Nape Riosia wa'a ahpo cheeria muuwepario, ki isaeri ti'tijoeriche nayewaka cheekai cheekamepua, aaataai ki i'isaeri ti'tijoerio, Riosichi paparasacheopua, te'ta pichiwa i'isaeri enepamekopua pu'kao. Wa'a tiichio, te'ta isaeri ti'tijoeria, aaataai te'ta Riosi chiia pichikekame puua. ⁷Ehkoriaami Auranichi tatanaraai, ki yooma te'ta Aurani tatanarakaitepua, te'ta Aurani tatanaraa, te'ta Riosichi paparakamera puua, te'ta Aurani paparariachitia, Riosio eee chaaneriopua Auranio: “Aamo te'ta tatana enemeria, te'ta noochi paparakamera enemeripua, aamochitia noochi te'ta paparariachitia, Ihsa aamo taana naawamioipua.” ⁸Riosia wa'a cheeriachio, Riosi te'ta tatanaraa, te'ta Riosi chiia pichikiamerapua, ki Auranichi ti'tijoetusiwachiche naawakame. ⁹Riosia eee cheeriaipua pukeri Aurani taanaemeriko tuuyaio: “Piie paaumparichi eenechi no'o eenoio, taanaeme enemeri Saaraapa, piiripi temari.” Aurania pu'ka Riosi cheeriao, te'ta pichikeka inamukamepua.

¹⁰Riosia Auranichi o'inesaapua tatanatesikao, Ihsa Aurani taanarachi wa'api simiterepua i'isaeri muuwetesiwao, Reeweka tewaniame Ihsa ahjama neewiriachiopua. Ihji Reewekaa, ooka pirena naawakame tatanaerepua. ¹¹Riosia i'ka ooka naawakameo, ke'chu saunioio, ke'chu noonowioipua kaawerumao ki kaawerumaoipua, piiripi pu'kao uukame eneriame Riosia, i'isaeri ti'tijoeri simitemichioo, muuwepasiwao. ¹²Pu'ka wa'a teeremio nayewakao Riosia, eee teeremio chaanerioi Reewekao: “Ihji aamo tatanaa, pa'chiraa ahpo poonikamera itapiti yooreka yasitomeripua, i'isaeri te'ta paamirachitia tetewika.” Riosia, Aakowokamera uurepua poonirakai, pa'chirachitia teeremichioopua i'isaeri paamirachitiao. ¹³Riosia wa'achi cheekamepua Ehkoriaami Iyoterichio, ahpo nayewaturachi eee chiame iyotetekamepua, euroeo nayewaniachio: “Aakowokamera uukamenia, Esauo ki uukamenia.” Wa'a cheekao Riosia, Aakowokamera uuyo tuurepua, ki Esaukamera, i'isaeri paamira enemichioopua.

¹⁴ ¿Ihtana chaachapatatare teemea, Riosi wa'a iintoriaopua, poonirakamera uukamekapao? ¿Kiisi kaawe iintokamejoarepua? Ka'i. Riosia, ahpo e'ra ihsiamekapa, wa'a iintokamepua. ¹⁵ Ihjia Riosi Moise cheeriachitia tiamepua, eee cheeria: “Neeea, aaata no'o kaawe yoranaria kaawe yoramania. Neeea aaata no'owichio yoratenaresaa, wa'a iintoamenia.” ¹⁶ Wa'a tiichio Riosia, ahpo e'ra ihsiamepua, ki aaata ahpo utewa yorawae, ihtaohi utewa chaachapaka itaniameoi. ¹⁷ Pukaepa Ehkoriai Iyoterichio, Riosia chaanerepua Araonio: “Nee ihsikame aamo yawichi yahchakao, amochi tetewitenariapa no'o utewario, yomatiam weechiopua, nane'remichiopua no'oo, aatanakoopua.” ¹⁸ Wa'a teesoo Riosia, aaata ahpo weranaria itapitiwichio, apoe wa'api wa'a erasaa weeramepua; aaata newitokache kiisi Riosi nakiya ihsinariameo, Riosia ahpo ki kaaweruma e'ra ihsinariachi toayamepua.

¹⁹ Aaataa no'o iinatuketarepua: “¿Achini iikai Riosia, ki no'o e'rarioi itapitiwichio no'o weerakamepua, ki kaawe no'o iintoopua, no'o te'yamepua pehjo?” ²⁰ Nape ¿aatanana muuuu, aamo wa'a chanimiaopua Riosio? Sikori netetiamekosaoipua, kaawe iinatuketarepua ahpo neteriaopua cheeka: “¿Achikai eee tiame no'o netekamua?”, cheeka. ²¹ ¿Naakonakosa sikoritamea, ki ahpo iintonaria iintotarepua? ¿Ki ihta ahpo e'ra iintonaria iintotarepua wehchorieo, itapiti sikori tísia peeniatiam iintonaresaopua, ki te'ta peeniatiamoi iintonaresakoiopua, piiripioopua, ahpo petechi ahjaepuameopua, piireo, te'ta pahkotanioi ahjaepuamewichioopua? Wa'a tiichio Riosiai, apoe ahpo eramia iinuekapaopua, Aakowokamera uukamepua i'isaeri paamiratumichioopua, ki Esaukamera.

²² Riosiai iinuemeopua tiameo, ahpo ki nahsinepaka puuemiao, ki ka'karuma nokayame ti'tijoeo ooweruopua tiameo, ahkasi apochi e'enaka ka'karuma enepachisio, nape ki apochi paparamia e'enanarekameopua, Riosia pu'kao iinuemeopua tiameo, kokosamiaoipua. ²³ Riosia, ahpo ki nahsineka puuyeriaa, te'ta tísia ahpo tesiwewa e'ria tetewitenariapa wa'a teereriaipua. Puuu ki ka'karuma nokayame puuyetiam, teeme puuu tiameo, Riosia pukeri ahpo iintomia inatariachi o'inia, taamo ahpo tesiwewa uupuame inatakamepua, taamo ka'karuma enepatesaapa, ahpo ahjama mochipuachi i'tonariapa. ²⁴ Puuu kakupachi i'topuamea, teemeopua te'ta i'isaeri

Sikoritamea, ihta itapiti ahpo netenaria netena wehchorie. (9:21)

ti'tijoeri, yooma ki i'isaeri ti'tijoeriai, Riosie paajutetiame. ²⁵Oosea tewaniamea ehkoriaami ahpo iyotaperi chiiiao, Riosi nayewaria puuua Iyoterichio. Riosia pu'ka Oosea tewaniame iyotaperichio, eee cheerepua:

Ki i'isaeri ti'tijoekoipua, no'o ti'tijoeriwa tewamania;
ki nakiwame ti'tijoerio, nakiwame tewamania pu'kao.

²⁶ Wa'api pu'kao Riosio eee cheeriachio:

“Eemea ki no'o ti'tijoeriwapua”,

Riosi te'ta ahjamea,
ahpo tatana tewameripua.

²⁷ Isaeri ti'tijoeri nayewaniachio, Isaiaa weeru naewakao chaacharepua:

Isaeri ti'tijoeria seete pa'wechi kehki muuwepakaipua,
Riosi te'ta kokosarichio,
ookapi wa'api newipameripua;

²⁸ muuwaeme puuu ki Riosichi paparakamea,

Riosi ka'karumara uuka katewiachiopua kajuyachi
taawechiopua,
kokosapuamepua Riosieo,

poanachi ki wahjiamesi poanatakaopua ki ahpo kahtiachi.

²⁹ Isaiaa cheeriaipua tiameo ahpo iyoterichio:

Riosi yomatiamete'ta tiameo, ki taamo tooweriamete nesoo
tetejimarisiwao,

Sooroma muuwarika ijikimeriai teemea, ooruchi itipiriamechitia
ki ti'tijoerie;

Oomora muuwari mochiriamechitia, ikiriamechitia.

Isaeri ti'tijoe ki nakiyame pu'ka Riosi kaaweruma tuuyewari

³⁰ ¿Ihtana erakotariare teemea Isaeri cheeriao? Ehpe

taawechemio, seesenu ki isaeri ti'tijoeria, kiisi i'yaka mochikai ahpo kaawe Riosichi te'terewao, tewakame puuua aachin teeka ahpo te'ta kaawe te'terepuaopua Riosichio. ¿Aachin nokaka tewariarepua te'ta kaawe te'terepuaopua Riosichio? ¿Ki Riosichi te'ta paparakapa, wa'a te'terepakamepua, ahpo tatakoria cheriwepuawichioopua? ³¹ Nape ehkoriaamisi i'isaeri ti'tijoeria, tísia Riosi oowewari mochitoamekaipua ahpo tatakoria cheriwepuawichioopua, ka'chitia kaawe te'tereme teereriamepua Riosichio. ³² ¿Aatia wa'a teereriarepua? Puuua kihta Riosichi paparakapa, wa'a te'tereriamepua, oowera nuurari chiiia oowewarika nateteriamekapa. Pukaepa motochikamepua, Riosi yahcharia tehtechiopua. Puuu tehtea, Riosie Weratiamekai teererepua. ³³ Isaiaa eee cheeka iyoteriamepua Riosieo:

Neeea Siioni mochiwachio, Tehte yachamania wa'ao.

Pukachi tehtechio,
muuwaeme motochika ruhjimipua.

Nape pukachi paparakamea,
 kiisi kitachi itipirio erakomapua
 ahpo paparario.

10 Pukaepa Riosichi poponi pipini tiame Rooma mochikameo, i'ka aamo tuuyeka iyotiamenia, neea senepi taawechi no'o tetejima i'isaeriwichioo, tísia Riosichi itayame neea, Riosio ku'imichiopua pu'kao, ki pu'ka tehtechi motochimichiopua, apoe Eesusichio, ohso kaawe neea pukachio, tísia ahjachi paparajaninia, Eesusie newipatepuawichiopua pu'kao, Riosie te'ta kokosapuameo. ²Nane'riamenia pu'kao, tísia Riosikamera yooreka mochitonariopua, nape pu'kachepa, ki Riosi te'ta nakiyachitia nookapua. ³Ki machiyapa pehjo aatana Riosi yahcharia, ahjachi pichikiachi ahpo tatakoria cheriwepuameopua, apoe ahpo i'yamepua aachin teeka kaawe teerepuameopua Riosichio. Pukaepa ki paparamepua Riosie Weratiamechio, ahpo newipatepuawichio weratiameo. ⁴Pu'ka Riosie Weratiameopua, ehkoriai Moise nuurari nokisiniamopua wa'asi werapatiamepua, Eesusio yooma tatakoritiam nateteka mukuriapa taamowichioo, yooma pukachi paparameo, ahsieme cho'wetiamie itipimichiopua tatakoriao wa'asi.

⁵Aaata Riosi nuurari e'wekache kaawe teerenariameapua Riosichio, Moisea chiamepua pu'kao: “Aaata Riosi nuurari e'wewache kaawe teerenariamea Riosichio, senepi taawechi ahsepari yooraka, yasitomeripua nuurari chiao.” ⁶Nape papararichi simiyame kaawe teereniamie Riosichio, nee Paoroa eee yorajera e'ramenia aamoo: “Ka'te eramitiamua aamo ikachio: ¿Aatanana mooenamepua tewekachio mukusao? —wa'a e'ramea, Eesusio mukukaio ki tewekachi moenario eraniamepua—; ⁷ka'te eramitiamua tiameo aamo iikachio: ¿Aatanana mukukatewechi tekitiaio, machenatapua eenechio? —wa'a eraniamea Eesusi mukuriooopua, kiisi ki oijenario eraniamepua. Nape Eesusia mukukai ojenasaapapua, te'ta pichiwa tewekachi moenakamepua.” ⁸Moisea simiteka nayewaka ahpo Iyoterichio, eee cheeriamepua tiameo: “Riosichi aamo kaawe teerepuaa, kiisi tehki tiáitepua. Aamoe chuwa wa'api itapuapua Riosichio, nape te'ta aamo iikachi machenamie Riosichi owe e'raé, aamo tatakoriao cheriwepuawichioo. Wa'a e'raka Riosichi itasaamua, kiisi tehkikai teereriopua Riosichi kaawe teereniamieo, aamo chokichi wa'api kahtiamekai tiamekopua.” Teemea wa'a tiame masitesiamepua, Moise cheeriachitia, aachin teeka Riosichi paparaniame. ⁹Aamoe chuwa wa'api cheekame enesaamua, Eesusio apoe aamo Paamirako tuuyame enesaamua, te'ta aamowichio tatakoria cheriwepuawichio mukuriopa pu'kao, pu'kao Riosie oijenatetiamekopua aamo weemera ahjari kiapuawichioo, newipameri muuua Riosie kokosapuamechio.

¹⁰Teemea taamo iikachio, Eesusi taamowichio iintoria erakoniae, taamo kaawe te'teriamo tetewame Riosia apochio; teemea tiameo, taamo chuwaee chaachapame teemea, Riosie taamo cheriwepua uunarewao, Eesusi taamowichio iintoria nateyaraeo, taamowichio mukuriaeo.

¹¹Ehkoriami Iyoterichio, chaanipua tiame: “Aaataai Eesusi Riosie Weratiamechiche paparamea, kiisi sewina erapameripua ahpo Riosichi paparariao, kihtawichio kaawe enerio eraniameo.” ¹²Riosia ki seenu tetewamepua aaataoi, i'isaeri ti'tijoerioi, ki i'isaeri ti'tijoerioi; yooma pu'kao napati wa'achitia Riosiwarakapaopua, ki nu'uti cheriwewa e'rarie cheriwamepua, yooma apochi e'enaka paparaka ahpo cheriwewa itayameopua. ¹³Wa'achi chiiame ehkoriami Oeriai ahpo iyoterioipua, eee cheerioipua: “Yoomahka taamo Noono tewekachi kahtiamечи paparakamea, newipatemeripua, apochi enapameopua, ahpo tatakoria cheriwepuawichio itakao.”

¹⁴Nape ¿aatana paparatapua pukachio, ki nane'riame enesaapua aatanakoopua pu'kao? ¿Aachin teeka nane'retapua, ki aaatae tuuyetiame enesaapua aatanakoo? ¿Aatana tuuyetapua pu'kao aatanakoo, kiteresoopua tuuyemerio? ¹⁵¿Aachin teeka simitapu aaata tuuyemeria, kiteresoopua aaata ahpo itapitie ku'ika uhjuramerio? Puuu ehkoriami Isaiaa ahpo Iyoterichio, i'ka nayewatupuamechi simiyame, nayewaka cheeriamepua, eee cheeriaopua: “Tísia peenia tiame iintokame aaataa, Riosi kaaweruma tuuyewari u'pakaopua.”

¹⁶Nape i'ka Riosi ka'karuma tuuyewario, ki yoomahka pichikerepua. Isaiaai, Ehkoriami Iyoterichio, wa'achi cheeriaipua cheekao: “Paamira, nape amochi simiyame nayewatuwao, ¿aatanana taamo pichikiamepua?” ¹⁷Wa'a teeso te'ta paparaniamea, Eesusi Riosie Weratiamechi simiyame pichikeka keepukapa, ikiniamepua.

¹⁸Nape isaeri ti'tijoeria, ¿ki inamukamekosapua pehjo pu'kao? Eje'e, puuuapa pu'kao, inamukame puuuapa wa'asi, ahpo wa'api Ehkoriami Iyoterichioi, eechi chiiopa:

Riosi na'nayewatuame Riosi chiia tuuyesika mochitoriaa,
ahkasi yomachi weechi nane'rietiamepua,
ahkaopua sihkochiamioipua.

¹⁹Nape chaanine eenechi: ¿Ki pahteka inamukamekosajuarepua pu'kao, puuu i'isaeri ti'tijoeria? Riosio Ehkoriami Iyoterichio Moise iyotaperichio cheerioipua:

Aamo isaeri ti'tijoerio, wa'ina erakotemania,
no'o ka'karuma naawesario seesenu ti'tijoeri i'yetoretiopa,
aamoo ipaka tetewiria.

Aamoo nekumechetemania pukachio,
pu'ka aamo ki ijinatame tewarioipua,
no'o ka'karuma tuuyewario,

kaawe e'raka uukamekopua apochio,
aamoo ki nakika uukamekopa.

²⁰Riosia Isaiachio iyotetekao, wa'achi cheerepua, eee cheekao:

Ki no'o i'yamekameraa,
no'o tewakamepua;
ki no'o tetewai iinatukekameo,
no'o tetewitekamenia.

²¹I'isaeri ti'tjoeri nayewaniachio, Riosia cheekamepua Isaia iyoterichio:

Neeea senepi taawechei oowekamenia,
ahpo wa'inameoipua noochi e'enapua,
ki no'o e'weka mochtupameo.

Isaeri ti'tjoeri te'ta uutiamera

11 Waikao iinatukenania: ¿Aatia wa'a iintoriare Riosia i'isaerio? ¿Ihpapakamejoare naaju Riosia i'isaeri ti'tjoerio? ¿Ki ahpowichio tekipanamichio uukamekosapua naaju? Ka'chitia wa'a tiame puua. Ohsotia puua, ki ehpesi o'inia uukamekopua pu'kao ahpowichio tekipanamichioo. Neeei isaeri tjoekapao, ipatiame enemii neeei waikao, ki ahpowichio tekipanamichioopua tiameo. Nape neea Riosiwichio tekipanamenia, isaeri tjoenia tiameo, Aurani tetejimari neea, Chaamini ti'tjoeturi neea. ²Wa'a tiame tetewapa neea taamo i'isaerio, ki ihpatiameme maaena neea, Riosio i'isaerio, ki ehpesi o'inia ahpo tekipanemichioopua uuriamekopua. ¿Ki nane'riame eemea, Eeriaai wa'a chaanerio Riosi ahjama nayewaio, i'isaeri wenejikao? Puua chaaneriaipua Riosio: ³“No'o Noono Paamiraa, yoomá ko'iretupa aamo na'nayewaturao, puua aamo oorona oowewari kokoseretiachioi, yooma ru'minaretupua wa'asi, tepawetetiamea. Neeche itipiamepa ahjamea, neeei wa'asio, merinareniamepua tiame.” ⁴Nape Riosia, Eeria wa'a chiiopao, ¿ihtana nehjiarepua? Riosia chaanerepua pu'kao: “Iiweta iinuenia oowisani miiri i'isaeri ti'tjoeri ooweruri tiame, ki chopokorieka ajapameopua pehjo, Waaari riositawaopua. Pu'kaonia noochikamera paparaka mochtupao, no'owichio poanatakamenia, noochi simiyame tehki yoramichioopua.” ⁵Riosia wa'achitia teetoamepua ehpe taawechiamioi, ki weka ahpowichio poanatakaoi, ehkoriai ko'itiochitia seesenuo, ahpo kaawe e'rachi nehpuwaka newiteriachitiao. ⁶Wa'a tiiachi ahpo kaawe e'rachi enesooopua Riosio, ti'tjoeria kihta yoorakamepua ahpo newipapuawichioo. Itapiti yoorakame enesooopua ahpo newipatewawichioo, Riosia ki ahpo kaawe e'rachi iintokame enemiiopua. Wa'a teerekame enesoo, ahpo kaawe e'rachi iintotiamea, ki ahpo kaawe e'rachi iintotiame enemiiopua.

⁷¿Aachin tiamepu i'isaerichi simiyamea naaju? Isaeri ti'tijoeria, ki tewakamepua ahpó i'yao, Riosichi kaawe te'terewao, nape Riosie uutamea, Riosichi paparakapa tewakamepua pu'ka ahpó kaawe mochiwaopua Riosichio. Wahjachi ki Riosichi paparakamea, wa'apitia toiretupua, ahpó ki ka'karuma nokiwachi. ⁸Puuu wahjachi toitiamea, Ehkoriaami Iyoteri chiiachitia te'teriamepua, eee cheeka chanitiamea:

Riosia ahpó kokochiwachi toarepua pu'kao,
wa'atia ahpó pusieo ki tetewimichiopua,
ahpó nahkaeoi ki inamumichiopua.

Ahkasi ehpe taawechiamioi wa'a te'teriamie puuua.

⁹Ehkoriaami Raawiai, wa'achitia cheeriaipua tiameo, ki nakika mochikameopua Riosio, eee chanitiame eee cheekao:

Puuu ki ka'karuma nokaka mochinariamea,
oowera mochika pahkotaka pu'serenariamepua.

Ahpó nokayae wa'api ruhjisaa,
kaawe enemiipua.

Pu'ka ahpó ki ka'karuma nokayae,
motochitesaa kaawe enemiipua,
pu'kao kokosatiaa kaawe enemiipua.

¹⁰Puuua puichi tukapasipasoopua,
kaawe enemiipua,
ki ma'chiremichioopua pu'kao.

Puuua koomorasitepatetiaa,
kaawe enemiipua.

Ki i'isaeri ti'tijoeri newipateniame

¹¹Waikaonia noochio, e'raninia: “¿Ki oosa werisimeri ohjoarepua ahpó motochiria te'terewachio? ¿Ki oosa Riosi nookemeri ohjoarepua wa'asio? ¿Kííkosa ahpowichio nokimichio uukame Riosia pu'kao?”

Eje'e. Pu'kawichio uukamepua. Nape ehpeo pehji Riosia, ahpó pukeri o'inia uuriao ahpowichio tekipanamichioo, ki kaawe te'tiopa apochi pu'kao, ki isaeri ti'tijoerichi ihsiamepua ku'ikao, ahpó tehkiwachio. Wa'a iintotioopua Riosio i'isaeri ti'tijoeria, seenekachi Riosichi e'enanaretareoipua eenechi. ¹²Riosia i'isaeri ti'tijoerio kihta yooraka mochitorioopua ahpó tehkiwachio, ki i'isaeri ti'tijoeri ajawarepua ahpó tehkiwachio, aapoekamera nakiriopa Riosi kaaweruma tuuyewari. Wa'a iika tísia muuwere Riosichi paparakame ki isaeri ti'tijoeri. Nape i'isaeria eenechi Riosichi e'enasoopua Riosichi paparakaka ka'karuma enepakaopua, kaawe tekipanania enesoo pu'kawichioo, ¿kehkisa epeche muuwepatarepua Riosichi paparama, tísia muuweeka Riosichi tekipanatoopua, pirena nokisika ki isaeri ti'tijoeri ahjamao?

¹³I'ka aamo chaanania ki i'isaeri ti'tijoerio, neea aamoo, uhjuratiamekapa amochi nayewatumichio Riosi tuuyewario, i'ka no'o

tehkiwa amochiopua, tísia nateyame tetewaninia. ¹⁴I'ka no'o inisia amochio, Riosie Weratiamechi naewatukao, no'o tetejima i'isaerio eenechi Riosiche e'enanarewa erapatesoo, tísia kaawe enemiihua, amochitia Riosie newipatetiame enemichiopua. ¹⁵I'isaeri ti'tijoerio ki nakika tetewariopa te'ta kaaweruma tuuyewariopua Eesusichi simiyame Riosi Taanarachio, seesenu ki isaeri ti'tijoe ooweru tiame ajaware Riosia, kaaweruma ahpo tehkiwachi nokisimichioo. Nape pu'ka i'isaeri ti'tijoerio ki nakiriai ahpo tehkichio, eenechi Riosi tehkichi ajawatiame enesooopua Riosieo, ¿ki te'ta kaawe erakoame enetare i'isaeria, eenechi oijenatetiameka te'teriapa i'isaeria? ¹⁶Riosio pukeri o'inia Aurani ahpo tehkiwachi ihsimia i'ka weeechi kaaweruma machenakame enesooopua, yomatiamé ahpo inataria neipami iintomeriai, ahpo inataria kuuwepakaoi, kaaweruma machenameripua eneriamepua tiameo. Puuu Riosi inataria i'ka weeechi ahpo iintomiaa, paatusika tiiamepua. Paatusia pahcha takaritatiameo, ta'yame machenakame enesoo, yomatiamé kaaweruma paatusia. Puuu Riosi inataria i'ka weeechi ahpo iintomiaa, kuuuka tiiamepua tiame. Itapiti kuuuai naawara ahjame enesaapua, yomatiamé ahjamepua, atowara, saawara tiame.

¹⁷Riosia i'isaeri ti'tijoerio, ooriwo kuuuka tiame tetewanipua pu'kao, i'isaeri ahpowichio tekipanameo Riosia, pu'ka ooriwo kuuu atowarachitia tetewamepua. Ookapi i'ka atowa ísaeri ti'tijoerio Riosia, ki apochi paparamekopaopua, tehpunarepua pu'ka atowao. Wa'a ikisaopua Riosia, seesenu kuuu atowara atowatere puuu ahpo ooriwo kuuu, ahpo ooriwo naawae ahjaka mochitomichiopua; wa'a te'tereka mochitoame ahpo ooriwochio, ahpokamerawichio, yooraka mochitomichiopua. Puuu seesenu atowaa, eeme puuu, ki isaeri ti'tijoeri Eesusichi paparakame. ¹⁸Nape eemea pu'ka Riosi ooriwochi atowatetiamekapao, ki epeche erakometepua i'isaerichio, Riosi ooriwo te'ta atowarawachio. Wa'a e'rame enesaa eemea, pu'ka kuuu naawarao eemekamera ahjatio erakomiipua, nape ki eemekamerapua, Riosi ooriwo ahjatiameráa.

¹⁹Ehpeo eemea chaachapaniarepua: “¿Ki epeche tiame ohjoare teemea naaju, pu'ka i'isaeri u'yesaopua taamokamera atowatetiameopua?” ²⁰Ka'i puuu. I'isaeri ti'tijoeria tehpunatiamepua atowachitiao, ki Riosichi paparakapa; eemekamera atowachitia ajawatetiamea, Riosichi paparakapakamera eemea, ki epeche ka'karumakapa. Wa'a te'tiapa eemea, kihta weruma epeche erakometepua i'isaserichio, Riosie aamo kaawe yoraretiao. Ohso kaawe eemea, Riosichikamera aamo pewatiame te'terio erakopuapua. ²¹Riosia i'isaerio ki nakiyapa ahpowichio tekipanamichioo, pu'kao tehpunakame enesooopua, ki apochi paparakopaopua, ¿ki wa'achi iintotarepua amochioi, ahpo oowarachi ihchiamekoipua, aamo

toisooopua apochi paparao? ²²Riosia kaawerumapua kaawerumao, nape aaata apochi se'wika paparakameopua, ki teesa kokosamepua, ki ahpo tehkiwachi tekipanamichio. Riosia aamowichioo, tísia tesiwekamepua; ahpo tehkiwachi mochtomichioopua itapiti ahpowichio nokisikao. Wa'a tiichipao eemea, iyorika mochtitopuapua pu'kao, ki tehpunapuame eemea Riosi atowarachitiao. ²³Nape i'isaeri atowara tehpnatiameopua, ka'karuma enepasooopua Riosichio, Riosia iinuemepua utewari apochio, eenechi wa'api kuuuchi ahpo atowatemiaopua, i'isaeri ahpowichio nokisimichioopua eenechi. ²⁴Riosia aamo ki i'isaeri ti'tijoeri atowarao, seenu kuuu atowara tehpnatiame, ahpo ooriwo kuuuchi atowaterioo, ¿epeche ki tehkina eramerinapua, ahpo wa'api ooriwo kuuu atowara tehpunarioo, pu'ka wa'apichi ooriwo kuuuchi atowatekao?

Wa'asi kajuyachi newipateniame i'isaeri ti'tijoeri

²⁵Eeme ki i'isaeri ti'tjoeria, ki aamoche itipimeri te'ta atowarachitiao. I'ka aamo nane'reka mochtitojeraninia, ki aamo te'ta oijerawa erakomichioopua, i'ka Riosiche apoeche nane'riaopua: Puuu isaeri ti'tijoeri ehpe taawechiami ki nakikame Riosi tuuyewari ahpo Taana Eesusichi simiyameo, ki yooma taawechi wa'a teeremiite puuua, i'isaeri ti'tjoeria. Puuu i'isaeri wa'a te'teremeripua ahkasi yooma ahseparichisi Riosichi paparameriopua, ki isaeri ti'tjoeopua. ²⁶Riosi nane'ria kehki ahsepasooopua ki i'isaeri Eesusichi paparakameeo, yomatiam te'ta i'isaeri Riosi kuuurachi atowatepuamepua tiame, yooma pirena Riosie te'ta newipatetiame itipimeripua wa'asi, Riosie newipatetiame pirenatupakaopua. Pu'ka nayewaka cheere Riosia, Ehkoriaami Iyoterichio, eee cheekao:

Apoe Newipatemia, Siioni tewaniachi o'inia enameripua,
Riosi kahtiachi o'inia, yooma Aakowo i'isaeri ti'tijoeri ki
ka'karuma te'tiao,

yooma puhjenekemapua pu'kao.

²⁷Wa'a tiichio yooma te'ta i'isaeri ti'tijoeri ahjama no'o katewerio,
ki i'isaeri ti'tijoeri na'pepaka ahjamaopua,
ahsieme kuuwepakame enamania pu'ka ahjama no'o kateweri
yahchariao,

pu'ka tatakoririao te'ta ahsieme cho'wekamekapaonia wa'asio.

²⁸Nape iiweta i'isaeri ti'tijoeri ki Eesusi Riosi Taanarachi paparaka mochtioopua pehjo, Riosia ahpo tuuyewari newipatiameo, seepurawachitia tetewamepua. Wa'a te'teripua pu'kao Riosia, aamokamera ajawarepua pu'ka ahpo newipatiame tuuyewari tehkiwa nokisimichioopua. Aamokamera wa'a yoorakamepua, tísia ahpo Taana Eesusichi paparariopao, eemepechi simitemichioopua pu'ka ahpo Taana Eesusichi simiyame nayewatukao. Nape Riosia ahpo tehki ki'yaria u'yekameaiopua, ki toaka tetewamekaitepua

pu'kao, ki natakepamekapao, i'isaeri noonoriwa ahjama ahpo kateweri yahchariaopua. Pukaepa Riosia wa'a tiiamepua pukachio, nakiyamekapapua pu'kao. ²⁹Riosia kiisi wa'atia itipiamepua ki iintokao, ahpo iintomo tuuriao, yooma aataaoi ahpo ijinuwa paajutiaopua. ³⁰Eeme ki i'isaeri ti'tijoeria, aamo ehkoriaami noonoria pukerio, ki Riosie uutiami eneriaipua ahpo tehkiwa nokimichioopua, ki Riosichi paparaka mochitoriamekapapua pehjo; nape ehpe Eesusi taawechiamio, i'isaeri ti'tijoerio ki Riosi e'weka mochitonareriopao, eeme ki i'isaeri ti'tijoeri ajawatiamepua, ahpo Taana Eesusichi simiyame nayewatumichioopua. ³¹Wa'achitia puuu i'isaeria ehpe taawechiamioi, ki pichikiamepua Riosi chiiao, Riosi weeraria Taanachi simiyameoi. Nape Riosia i'isaerio, aamochitia ahpo Taana Eesusichi e'enaka paparakameo, ahpo tehkiwachi enepatemapua eenechio, pu'ka yooraka nokisimichioopua. ³²Riosia yoomatiame ti'tijoe ooweru tiame wehjoarichi mochikameo, napati wa'achitia tatakorkame tetewamepua, pukaepa Riosia, ahpo Taana Eesusichi paparaka e'enasoopua, ahpo tatakoriria cheriwepuawichio itakao, napatika wa'achitia cheriwemeripua pu'kao.

³³¡Teesana tahpitika tiiamepu Riosi inatariraa! ¡Ki nu'uti peeneka inatamepua, ki nu'utipua tiameo, pahteniamechioopua! Riosi iintonariaa aataai ki nane'reporitepua, ihtaai peeneka inataopua. ³⁴¿Aatana ahsepaka inatata Apoe Paamiraopua, inatao? ¿Aatana tuuyeme tiiarepua Riosi inatao? ³⁵¿Aatana itapiti rewetare Riosio, Riosio ahpo wikirieko tuupuaichioopua? ³⁶Aataaiopua. Yooma ihta itapiti iintuameo, apoekamerache iinuwarakopapua. Wa'a teesoo, apoe iinuwaraa, apoewichioopua. Teemea, kihta iinuekaitepua, itapiti kiapuaiopua Riosio, yooma itapitio Riosi iinuwarao, apoe enepateriamekopua. Yooma Riosi enepateriaa, apoe ahjaemichioopua. Pukaepa neea Riosiwichioo, te'ta weruma nayewajeraninia, ahkasi ki wahjiame taawechisi. Wa'a teeresaa kaawe enemapua.

Riosiwichioche yasitoniamie

12 Pukaepa eeme no'o Riosichi tetejimaio, Riosichi aamo oowewachitia te'terejeraninia, Riosichio aamoo, kaawe eraniamechitia. Puuu wa'a teeka mochitoniamiea, Riosi ki nu'uti iyoriniamekaitepua. ²Ka'te i'ka weeechi mochikamechitia inatamitia eemea, ohso kaawe kaawerumara inataka mochitopuapua, Riosikamera kaaweche wichiya. Wa'a teeka mochitosaa eemea, Riosi e'rachitia mochitomapua. Wa'a teeka mochitosaa tiameo, te'ta kaaweruma enemeri aamo mochitowaa.

³Riosio ahpo no'o tesiweka weerariopao, aamo kaawe e'raka chaaninia, ki aata epeche erakoka mochitomichioopua. Napati aamo tetewika mochitopuapua, i'ka Riosi tehkiwa nokisikaopua,

yooma eeme pipiripi ahkao. ⁴Yooma eemea, piiripi weerewachitia te'tiamepua Riosichio, i'ka Riosi weerewachio muuwaeme teemea. Yooma pipiripi teemea Riosieo, itapiti ye'kari pepenewa kiatiamepua, taamo ihta ye'kari kiatiamepua pepenewa, pukae taamo nokisimichioopua, ihtaohi Riosichi tehkiwao. ⁵Muuwaemekai teemea, Riosie Weratiame weerewachio, piiripi wa'api weerewakaite teemea. Piiripi weerewakapa teemea, yooma apochi ihcheka mochitoamekate teemea, teemea wa'atiao, napati wa'achitia ahpo ku'wipuawichioopua.

⁶Wa'a teesoo, yoomahka Riosie kiatiamekapaopua, yooma ihta ye'kari taamo nokisimichioo, pu'kakamera yooraka mochitotariapua naaju. Riosi tuuyewarichi simiyame ye'kame enesaamua, peeneka nayewapuamua Riosichi aamo paparae oowe e'raka, ahkaoi aamo masitiachio. ⁷Wahjachi ku'iwa ye'kame enesaamua, kaawe e'raka ku'ipuapua pu'kao; masiteniame ye'kame enesaamua, peeneka masitepuapua; ⁸oowe erapatewa ye'kame enesaamua, oowe erapatewa tekipanapuapua. Ihkokeka pu'seriame enesaamua, kaawe e'raka ihkokepuapua. Tesiwe e'reniame ye'kame enesaamua, kaawe e'raka tesiwa e'raka ku'ipuapua.

Riosie Weratiamechi, te'teriamiachitia mochitoniamie

⁹Pichiwaka aamo nakimitia ahpoo. Na'arario, nekuchemitiapua, kaawerumache chapitoka mochitopuapua. ¹⁰Yooma aamo te'ta nakika mochitopuapua, Riosichi poponichitia, pipinichitia tiamé. Te'ta yoorewie teteipuapua ahpoo, epeche kaaweruma e'raka ahpo piirechio, napati ahpoo wa'achitia.

¹¹Ihta aamo yoorachioi utewaeme tiame teetopuapua. Amochioi tiameo, amochi kahtiamie tetewitepuapua Riosi Riosiwari. Riosiche ihsiweka mochitopuapua, ki aaata wa'asi.

¹²Peenia erakoka mochitopuapua, piie taawechi ahkao, te'ta Paamira ahjama mochimiapa. Aiwaka mochikaio, ka'te yaapi erakomitiapua. Riosichi aamo paparaohi, senepi yooraka mochitopuapua pu'kao, ahjachi itaka.

¹³Aaata Riosie piipatetiameo, tesiwa tiame enesooopua itapiti nakiwachio, ku'ipuapua pu'kao. Aamo ta'pechi asiyameoi, kaawe e'raka asipupuapua.

¹⁴Aamo ki kaawe yoorameo, ka'chi chaanepuapua, kaawe yorapuapua ohso kaawe.

¹⁵Aaata te'ta peenia erasoo, ahjama peenia erakopuapua; aaata yuuwesisoo, yuuwesipuapua tiame amochioi.

¹⁶Eemea amochio, kaawe aamo ahpo erakoka uumitiapua. Ka'te weruma aamo uumitiapua aaatachioi, tesiwa te'tiameo kaawe uuka nayewepuapua, kihta epeche e'raka.

¹⁷Na'aretiai muuuu, ka'te wa'achitia na'are muuuai. Itapiti yoorai, kaawe aamo neesetoka ihsipuapua, aamoo, kaawe ihsiameteipuwachio. ¹⁸Aamo wahjachi kaawe teerewao, kihta a'chi tiame ihsika yasitopuapua, aaataoi. ¹⁹Ka'te aamo ki kaawe iintotiameo, wa'achi yooraka natetetemua, ohso kaawe Riosikamera toepuapua pu'kao, apoe Te'pa Kahtiameteaamo Noono ihsimichio pu'kao, te'yakao. Wa'a teeremeri eemea, Ehkoriai Iyoterichi Riosio chiiamekopua: "Aaata aamo na'ara iintokameo, nee natetetemapua iintoriao; wa'a chaani Te'ta Paamiraa." ²⁰Pirenachi Iyoterichio chaanipua: "Aaata aamo seepurawaoi chorowasoo, ko'kotepuapua; aaataoi paramusoopua, nerojitepuapua. Wa'a aamo iintosoopua, suuwe erapatemamua pu'kao, ki nu'uti tataretamamua pukachio." ²¹Ka'te aamo tooa na'arari aamo yuumpamichio, ohso kaawe muukamera newitopuapua na'arario, aamo kaawerumachee ihsia.

13 Ihta ya'yawichituniameo, ihta pa'pamiratuniameopua tiameo, yooreka mochtioniamepua pu'kao, pu'ka yawichituniameo paamiratuniaopua tiameo, Riosie wa'a teewetiamekopua pu'kao. Yooma ya'yawichi ajawatiameo, pa'pamiratuameopua tiameo, Riosie reesetiame puuuu, e'wewari teereniamepua tiameo. ²Pukaepa pu'ka e'wewari ki yoorekamea, Riosikamera ki e'wekai noonoikamepua, wa'a tiame e'wewa yahcharia Riosia, pu'ka pa'pamiratuame e'wepuwachio e'raria puuuu. Wa'a tiachioyoooma aaata ki yoorekamea pu'ka pa'pamira e'wewario, pu'ka wa'api e'wewari kokosarira saameripua. ³Aaata kihta ki kaaweruma nokaka mochtikamea, kihta seewemetepua i'ka nuurari neesetoameopua, aaataoipua, pa'pamiratuameo, ya'yawichituameoipua. Nape ki kaawe nokaka mochtikamea, seewemete puuuu i'ka e'wewa iinuemeo, pu'kaoi iinuemekopapua pu'ka nuurarie kokosamio. Pukaepa aaata ki majaka yasitonariamea i'ka pa'pamiratuame e'wewario, e'wekache yasitometepua i'ka e'wewari iinueme pa'pamiratuameo, kihta ki kaaweruma ihsikaopua. Wa'a teeka yasitosaamua, kaawerumachitia tetewipuwamemua, ya'yawichieopua. ⁴Aaata yoorewi yachatiamea, aamo ta'iria yasimichio yachatiame puuuu, Riosi nakiyachitia yooreka. Aaata ki yooreka mochtioameapua pu'ka yoorewa neesetoameo, seeweka tetewimetepua pu'kao, pu'ka aaata yachatiameopua yoorepuawichio, ki oowera kusiwaeka yachatiamekopua pu'kao. Ihji aaata yoorepuawichio yachatiamea, Riosi seekaerachitia ihsiamekopua, ki kaaweruma iintokameo, wepimichio yachatiamepua. ⁵Pukaepa teemea pu'ka e'wewari neesetoao, yooreka mochtimetepua, nape ki taamo kokosapuameche seewekao, taamoe wa'apioi nane'riapa Riosio, pu'ka e'wewari e'weka mochtiojeriopa. ⁶Pukaepa teemea tiameo, yawichi koparoari nateteka mochtioamepua, pukae natetepuaichioyoooma inatiameo.

⁷Yooma ihtawichio yawichi koparoawaa, natetepuamepua, te'ta ya'yawichiwichio, ki te'ta yawichiwichooi, nu'nunti teesa ya'yawichiopua tiame. Wa'achitia weruma yooreka tetewipuamepua tiameo, yooma pipiripi pu'kao. ⁸Ka'te ihta aaata wikirieka yasitomitiama, naaticheape, aaata aamo nakirewache. Wa'a teereka yasitoame enesaamua, yooma Riosi nuurari yorajera ihsiamie enemerimua. ⁹Riosi nuurari nokipuamea, eee chiiamepua: “Ka'te suwepori nokimitiapua, ka'te merimitiapua, ka'te ichikomitia, ka'te ikotu.” Iintusoo pehji ihta yoorepuameo, ihji no'o aamo chaanemiaa, yooma ahsepari iyoriwa iintoniamepua: “Aamo piirechio, aamochitia nakimitiapua.” ¹⁰Aaata ahpo piirechi kaaweruma nakika yasitoamea, kihta na'ara ihsiamepua aaataoi. Wa'a teeka yasitoniamiea, kaawe yooreka yasitoamepua Riosi nuurario.

¹¹Yooma i'ka no'o cheeriaeo, taamo newipuapuachiche inatapuapua, ehpe taawechiamiopua wa'asio, pu'ka taamo newipatepuao, epeche waapi teetoamekopua pu'kao, ki pukeri taamo paparariachitiaopua, Riosie Weratiamechio. ¹²I'ka weechi tukaparia, u'matona puuupa, weemera taajenari asinapua. Pukaepa te'ta toaka mochitomete teemea, ki kaawe nokiwa, yooma pu'ka tukapachi ki kaaweruma nokisiniameo. Ohso kaawe ka'karumachikamera mochitoniachi kaawe enemiipua, Riosi uutaparichi, taamo Riosi neesetora wakiraetoka. ¹³I'ka Riosi taajenarichio eemea, ka'karumache yooraka mochitopuapua, kihta na'arari, kihta nawajika, kihta pahkotawa nawajika, kihta suwepori nokaka, kihta nekumewa erakoka aaatachioi, kihta ikotuwa aaata iinueka. ¹⁴Ohso kaawe eemea, Riosie Weratiame e'rache wakiraeka teetopuapua, ki aamo newitopuawichiopua i'wa weechi ki ka'karuma nokiwa weemuwao.

Ka'te ki kaawe chaanemitia aamo Riosichi poponiwao, pipiniwao tiameo

14 Aaata weemera Eesusichi paparakameo pehji, aamo ta'pechi asisoo, kaawe e'raka uuka tetewipuapua pu'kao. Ka'karuma Riosichi pu'serewa nayewepuapua pu'ka ahjamao, kihta nayewepuapua itapiti iyoriwachi simiyameo, Riosichi kaawe te'terepuawichio nokiwamechitia, itapiti kooame aaata Riosichi paparamo, ki ko'iniamechitia. ²Iintuame teemea Riosichi paparama, sa'pa koayame ki sa'pa koayame tiame. Iintuamepua tiameo, yooma ihta kooame pu'seriamie koaka. ³Yooma ihta kooame koayamea, kihta chaanemetepua ki sa'pa koayameo. Ki yooma ihta kooame koayameai, kihta chaanemetepua pu'ka yooma kooame koayameoi, Riosio pu'kao, wa'a te'tereoi pu'kao, napati uukamekopua. ⁴Teeme Riosichi paparama, kihta na'ara chaanemetepua aaata tamochitia Riosichi paparamo. Taamo Noono tewekachi te'ta

Paamirakamera chanimetepua aatao, kaawe ihsiamе enesoo, ki kaawe ihsiamе enesooi.

⁵Iintuame aata Riosichi paparamеa erakoame, iintuamekopua taawe, Riosiwichio iyoripuachi yachatiamе. Iinuamepua tiame, ki yahchame piiripioipua taawe Riosiwichio iyoripuachio, ihta taawеoi napati tetewamepua wa'achi tiamekopua. Yooma pipiripi Riosichi paparamеa, iinuемepua ahpo iintome tiiao, ihta taawechi Riosi iyoripuachi ahpo yachamiao. ⁶Aata piie taawe poanatakamea, Riosichi iyorinariapa wa'a iintokamepua; aata ki ihta taawe poanatakameai, Riosichi iyoriwa ihsiamе puuuai. Wa'achitia aata yooma kooame koayameai, Riosi cheriwema ki'yaka koayame enesaapua, Riosi iyoriwa ihsiamе puuuai. Piire Aata ki sa'pa koayamea, Riosi iyoriwa wa'a tiame enesaa, kaawe tiamepua puuuai, Riosichio, senepi ko'komiaoi, Riosi cheriwema ki'yamekapapua.

⁷Wa'a tiachipao yooma teeme Riosichi paparamеa, ki aata a'chi chaaneka mochtometepua, ohso kaawe kaawe e'reka taamo ku'imete teemea, aatawichio tiame inataka, ki taamochwichio. Wa'a te'teremeri teemea, i'wa weechi ahjaka mochikaio, wahjipakaiopua, te'pa taamo Noono tewekachi kahtiamе, te'ta ijinuwarakapa.

⁸Pukaepa teemea, iiweta ahjaka mochikaapua pehjo, yooma taamo ihsiwaa, taamo Paamira Eesusiwichio enemeripua. Teemea wahjipakaio, Riosi ahjama mochimeripua. Wa'a tiachiopua, yooma teeme Riosichi te'teriamеo, mukukaio, ahjaka mochtioaiopua pehjo, taamo Paamirakamera ijinuwara teemea. ⁹Apoe Eesusi Riosie Weratiame mukukai eenechi oijenakamekapapua, taamo tewekachi te'ta Paamirawa enepakamepua, yooma ahjaka mochtioameopua pukachi paparaka, yooma wahjipakameopua tiameo, pukachi Paamira paparakameo.

¹⁰Wa'a teeresoo taamo Paamirao, gachini iikai te'yamemua aamo poponio aamo pipinioiopua tiameo? gKi nane'riamekosa eemea, taamo nekakoka mochtosoo Apoe taamo Paamirakamerakopua taamo terimeriopua, kajuyachi taawechio Riosi katewiachio, Eesusichi taamo ki kaawe noonowiria taamo iinatukenioiopua? ¹¹Ehkoriami Iyoterichio, Apoe taamo Paamiraa eee chiamepua:

*Eesusia, Riosi te'ta
kateweri taawechio,
yomatiamе ti'tijoeri taamo
katewemeripua. (14:12)*

No'o te'ta ahjachitia pichiwaro chiiamenia,
 yomatame ti'tijoea ooweru tiamea,
 no'o chopokorieka ajapamerikopua,
 yooma noochi tuukaopua, ahpoo kiisi kaawe nokariao.
 Wa'a noonoikaopua ki nu'uti iyoriwa noonoimapua Riosichio,
 te'ta nane'rekapa aatanakoopua no'oo.

¹²Waika taawechio teemea, yooma taamo ki ka'karuma nokaka
 mochitoriao, yooma tuumeripua pu'kao, taamo Paamira Riosio.

**Ka'te ki ka'karumachi motochite aamo Riosichi
 poponio aamo Riosichi pipiniori**

¹³Wa'a tiachipao, kihta chaachapamete teemea wa'asi taamo
 piirechio, ihta ki kaawe ihsio tuukaopua. Ohso kaawe aamokamera
 kaawe aamo neesetopuapua, ki aaata aamo Riosichi pooniwao
 piiniwaoi aamo sewina erapatemichiohua ki Riosichio. Ka'te sewina
 erapateme tiame iintomitiamua, wa'achi iintonaremakoipua,
 wa'a ihsiamae aamo tetewapaopua. ¹⁴Nane'riamenia noochio,
 ihta kooameoi ka'chi tiamekopua Riosiwichioo, puuu kooame
 Riosiwichio iyoriniamea, apoe wa'a erakoapa nokayamehua. Nape
 puuu Riosi iyorika, ki ko'kopuame e'rameopua ihta kooameo,
 apoeche ki ko'kome wa'a e'ramehua. ¹⁵Aaata poponiwa ki sa'pa ki
 koayame ahjama yasipasaa ko'koma, ka'chi eramichiohua pu'kao,
 muuuai ki ko'kometepua sa'pao. Ko'kosaamua sa'pao waikao, ki
 Riosi nakiwari iinuemapua. Ohso kaawe kihta yorapuapua wa'a
 tiameo, aaata Riosie Weratiamechi paparario sa'rume tiameo, pu'ka
 wa'a tiame Riosichi pooni piiniori newipatepuawichio, mukukame
 Riosie Weratiamea. ¹⁶Pukaepa kaawe aamo neesetomitiapua,
 ki aaata aamo Riosichi poponi pipiniori, ki kaawe aamo ihsio
 erakomichiohua, aamoopua seenekachio, kaawe ihsio e'roio.
¹⁷Taamo Riosi ye'karichi mochihuamea, ki kooame iyoriwae puuu,
 ihtaoui iijiwaa. Teemea Riosi ye'karichi taamo mochimiaawichio,
 Riosi Riosiwarie te'ta piipari te'tereniamepua, taamo iikachio Riosie
 ta'iria yasitowa tiame, pukaepa tísia kaawe erakoame teemea.
¹⁸Wa'a teeka ohjoresaa Eesusichio, kaawe tetewihuame teemea
 Riosieo, ti'tijoeopua tiame.

¹⁹Wa'a teeresoo pirená nokisitariapua naaju, te'ta ta'iria
 mochitowa i'yasikache, epeche Eesusichi oowe erapasikaopua. ²⁰Ki
 na'atamete teemea taamo kaawe uuka Riosichi pirenaturiao, oowera
 kooamechi simiyame, nekakome chaachapakao. Yooma kooamea
 kaawerumapua, naatiche ki kaawerumapua, aaata koaya kooame,
 pu'ka tetewachi koi'wame. Wa'a aamo ihsisoo, na'atamerikoimua
 aamo Riosichi pooniwa Riosichi teerewaopua, aamo pipiniwaoipua
 Riosichi kaawe teerewaopua tiame. ²¹Ohso kaawe kihta koi'wa

kaawepua, Eesusichi paparaniameo, sa'runame tiameo, ihtoiopua itapiti ijiwaoi, itapiti ihsiwaoi, Riosichi kaawe teerewa einatameopua. ²²Aamo kaawe ihsio e'raopua Riosichio, aamo Riosimache nane'reka yasitometepua pu'kao. Kaawe teetoka ohjoemea, ahpo inatario kaawe yasito tuuyoo, ta'iria yasitomeripua. ²³Nape ki kaawe ahpo ihsio e'raka koayamea, Riosi Riosiwari wa'a eratiamepua pu'kao, wa'a e'raka koayamea, ahpo e'rae tatakoriamepua. Yooma aaata ki e'wiamea, Riosi Riosiwari ahpo inatarichi tuuyeniao, tatakoriniamepua.

**Aamo piirechikamera kaawe eratemitiamua,
ki aamo wa'apikamera**

15 Teemea, pewatiame mochikameapa Riosichi paparakao, ki ikanati taamochitia tiame, enepatejeramete teemea, pu'ka weemera Eesusichi paparakameopua. Teesa tiame masitepuapua pu'kao muuenati, ki ikanati tamochi tiame enepatenareka. ²Yooma teemea taamo wahjachikamerao, aachin teeka ku'imichio ahpo kaawe teerewa Riosichio, i'yameri teemea. ³Riosie Weratiameai, ki ahpo ta'iria wichiya i'yakamepua, Ehkoriai Iyoterichio wa'a chiiamekopa: “Yooma aamo na'aretiameo, noochikamera saaetekamenia.” ⁴Yooma puuu Ehkoriai chaachapatiamie Iyoterichio, taamowichio iyotetiamepua, pukachi ne'netoka teetopuawichio, pewatiame nokisika Riosichi. Pu'ka Ehkoriai Iyoterichi chii, taamo kaawe erapasimichio, ahkasi asiyachisi Riosie Weratiameo, taamo puuyeka mochitao. ⁵Aamoonia, pu'ka Riosie aamo utewa ki'yaeo, aamo weemuwaeopua tiameo, aamo ku'ijerania aamoo, kaawe ahpo nakika mochitomichio, piiripichitia mochitoka Riosie Weratiamechopua, Eesusikamera na'naritokaopua. ⁶Wa'atia piiripichitia mochitosaa eemea Riosichio, yoomahka piiripichitia, peenia tiame nayewame enema eemea Riosichio, taamo Paamira Eesusi Noonorachio.

Riosi kaaweruma tuuwewari ki i'isaeri ti'tijoerichi nayewatunia

⁷Pukaepa kaawe aamo uuka tetewipuapua, Riosie Weratiame aamo uuka tetewachitia. Wa'a teeka aamo mochitosoopua, tísia kaawe eratema eemea Riosio. ⁸Eesusi Riosie Weratiamea, i'isaeri ti'tijoeri tuuyemia eenakamepua, Riosi iintomo tuuria pichiwatamia, Riosi i'isaeri ehkoriai noonoriwara, iintokemo tuuria. ⁹Ihji Riosie Weratiamea ki isaeri ti'tijoerichi eenakamepua tiameo, nane'remichio pu'kaopua tiameo, ahpo tatakoririao cho'wepuamekopua, Eesusichi paparaso. Wa'a iintoketiaapua Eesusie Riosi e'rariaeo ki i'isaeri ti'tijoeria, weruma kaawe e'rewa nayewamapua Riosio. Pukaepa Eesusia ki i'isaeri ti'tijoeri

eenakamepua, ahpo tewekachi kahtiame Noonochi nayewemiapua,
te'ta Ehkoriame Iyoterichio, chiiachitia:

Neeea aamo no'o Noonoo tewekachi kahtiameo,
ki i'isaeri ti'tijoerichio,
tísia kaaweruma aamo nayewamania;
weruma te'ta kaaweruma aamo wikatamania,
ki i'isaeri ti'tijoerichio.

¹⁰Pirenachia Iyoterichio ki i'isaeri naewakaopua tiameo,
chaanipua tiame:

Eemea ki i'isaeri ti'tijoeria tiamea,
i'isaeri te'ta Riosichi paparakame ahjamao, peenia
erakomeripua.

¹¹Pirenachi Iyoterichio tiameo, ki i'isaeri nayewakao,
chaanipua tiame:

Yomatiamé ti'tijoeturi wehjoarichi mochikamea,
kaawerumako tuuka nayewamitiapua Riosio;
yoomachi weechi mochikameapua Riosio,
te'ta weruma tiame nayewamitiapua pu'kao.

¹²Sewinachi ihji Ehkoriame Iyoterichio tiameo, Isaiatarua
wa'achi cheeriamé, eee cheekao:

Isai naawaraa uuyameripua,
Isai tewaniame tetejimarisiwachio,
aaata naawameripua,
yomatiamé wehjoarichio,
te'ta weruma yawichichitia yasipameri.

Waikao yomatiamé weechi mochikamea,
pukachi paparaka ahpo newipatepuame inatameripua,
ahpo tatakoria cheriweka cho'wepuawichioopua.

¹³Puuu Riosi aamo puuyetoka mochitoame ki'yamisi, aamo
peenia eratejeraninia iikachio, ta'iria yasimichio, aamo Eesusichi
ahjachi paparaka mochitoio. Riosi Riosiwaria i'wa weechi aamo
mochikoio, aamo ku'isiamé, aamo ahjachi erakoka
puuyetomichio, ahkasi aamo Noonoo tewekachi kahtiame ahjama,
aamo ohjoepachio, ahkasi ki wahjiamé.

¹⁴Nee Paoroa wa'a mochikame no'o poponiwario pipiniwari
tiameo, ahsieme amochi e'ramenia, ka'karumache erakoamekoopa,
tísia machiyamekopua Riosichi simiyameo; eemea aamo
wa'api pepeniamé ahpo tuuyeka mochitopuameopua kaawe
te'teretopuameopua Riosichio, te'ta Riosi nakiyachitiao. ¹⁵Nape
neee aamo, wa'a aamo te'teriamé e'raio, wa'asio, nape
ki natakepamichio, epeche ma'chiame iyotekamenia
i'ka iyojurachio. ¹⁶Nee aamo ki i'isaeri ti'tijoewichio, Eesusie
weratiamenia amochi u'yepamichio Riosie kaaweruma

tuuyewari aamo tuuyemichiopua. Neeea pu'ka tuuyewari yooraka amochi yasitoamepua, pu'ka tuuyewarichi aamo pichikeriaopua, taamo Noono tewekachi kahtiamечи ma'chitasimichiopua, itapiti Riosiwichio kaawe e'rewa oowewarichitia, taamo Noono Riosiwarie wa'api piipatetiame.

¹⁷Aamoo Riosie Weratiamechi aamo e'enariopao, tísia kaawe e'rame neeea, no'o tekipanaka ihsiriaopua amochio, tísia kaawe teereka itipimerikopua Riosichio. ¹⁸Ki no'o yoorariakamera oijerawanariamenia, ohso kaawe Riosie Weratiame iintoriakamera no'oe, oijerawamenia, yooma pu'ka ki i'isaeri ti'tijoechio no'o iintoriaopua, nayeweriaopua tiameo, Riosikamera e'wepuawichioo. ¹⁹Neeea Eerusareni o'inia ahkasi Iiririko weechisi oikamepua, yooma ahsieme nayewesika Riosie Weratiamechi simiyameo, yooma wa'amio Riosi Riosiwarie Eesusichi oowe erapatekao, yooma Riosi chiiao ki maaenarie pichiwatakao, yooma ihta kokoriame sautesiwae. ²⁰Wa'a siimo orapakania, ki aaata naewaturiachi, Eesusichi naewaniameopua pehjiio. Neeea ki siminarekapua Eesusichi simiyame machitiachioopua wa'asio, ki piirechi tekipanariachi ihsinariapa, eenechi aampachio. ²¹No'o wa'a nayewariaa, Ehkoriaami Iyoterichio, eee chiipua:

Pu'ka aaata ki nane'retiame pehjiio, nayewapuamepua;

Pu'kao, ka'chitia taawechi ahpo nayeweretia pukachi simiyameo, pahtepuamepua pukachi simiyame ahpo nayeweretio.

Paoroa Rooma muuwarichi siimo o'rani

²²Neeea pu'ka aaata Eesusi tewaniame ki machiwachi pehji oiyapa nayewatukao, ka'chi iika siime teerekamenia aamo ne'nemiao, ki ehpesi o'inia wa'a siimo e'raka weritoai. ²³Nape ehpeo yooma kajukapania no'o tehkio, ki nakiwiamekapa wa'asi wahjachi ohjoriachi naewatupua, ehpeope siimo o'rane aamo ne'nemiao. ²⁴Wa'ami u'matosimo o'rane Ehpanya simiyaio. Wa'a aamo mochikachi no'o asisooopua, ta'iria naewapuawichioopua paikapi taaweoi, wa'a ikisao Ehpanyami u'matomo e'ramenia, itapiti aamo ku'iwae. ²⁵Nape ehpeonia pehjiio, Eerusareni simiyamenia, itapiti ku'iwa i'yetoka Eerusareni mochikame tísia tooremuame, Riosichi poponiwao, pipiniwaopua tiamé, no'o oiriachi Riosichi poponiwa, toomi na'poaria i'yetoka. ²⁶Ihji ku'iwa no'o i'toaa, yooma Eerusareni Eesusichi paparamewichioopua, poponiwa pipiniwaopua tiame, wa'a Maseroniami Aakayaami tiame mochikameo, ahpo kaawe e'rachi na'poasa uhjureria. ²⁷Puuua, ahpo kaawe e'rachi ihkokekamepua pu'kao, kaawe noonoikamekopua Eerusareni mochikameo, i'isaeri naewaturaeo, Riosi kaaweruma tuuyewari ahpo kipoteriopa, ahpo mochikachiami u'yepakao. ²⁸Neeea Eerusareni toowesapa i'ka no'o i'yetoa

ku'iwao, wa'a o'iniaio Ehpanyami siimania. Wa'ami simiyaio aamo ohjoekachi asisimania. ²⁹No'o wa'a Rooma aamo ohjoekachi asisoopa, tísia ahjachi e'ramenia Riosie Weratiamechio, no'o ku'imerikopua apoeo, aachin cheeka no'o nayewamichioopua Eerusareni Riosichi paparameo, aamo tísia kaawe erakoka cheriwema ki'yao, yooma tísia kaawe noonoikamewichioopua, ahpo ku'iwa uhjoretiao.

³⁰Riosichi poponiwao pipiniraopua tiameo, no'o neesetowa itajerenania Riosichio. Aamoo itanenania tiameo, no'o ahjama enepamichio Riosi tehkiwachio, Riosie Weratiamechi mochtopuawichioopua, Riosi Riosiwari nakiwarie taamo ki'yae. ³¹No'owichioo, Riosichi itapuapua tiame, pu'ka Urea mochikame i'isaerio, ki Riosie Weratiame paparameopua, ka'chi no'o yoramichioopua. Itapuapua Riosichio tiameo, pu'ka ku'iwa no'o i'toao kaawe e'raka uupuachioopua, Eerusareni mochikameeo, poponiwao pipiniwaopua tiameo, Eesusichi paparaka mochitoameo. ³²Itamitia tiame Riosio, kaawe e'raka no'o asimichio aamo mochikachioi, kaawe e'raka no'o resipumichioopua wa'ao, wa'a no'o enasoopua, kaawe erakoka pu'seriapuaichioopua wa'ao. ³³Ta'iria mochijerania aamo iikachio, Riosichi kaawe erakokaopua aamo tatakoriria cheriwekamekoopua. Wa'a teeresa naaju.

Pipiripi tuuwika teepoteniamie

16 Aaata ootiamie Eewe tewaniamea, ku'we siminariamepua wa'a aamo mochikachio. Puuu oowitiamea, kaaweruma piinirapua Riosichio, tísia kaawe teeka tekpanakame, Senkeréa tiopachio. ²Kaawe uuka asitepuapua pu'kao, aamo mochikachi asisoo, te'ta Riosie Weratiamechi paparamechitia. Kaawe ku'ipuapua pu'kao yooma ihta nakiyae, ki ookapi ku'ikamekopua pu'kao, ahkasi no'ooiopua tiame.

³No'o teepotekemitia wa'a mochikameo, Aakira, Pirihaopua tiame Aakira uupira wa'api, puuu na'paa, no'o ahjama tekpanakamepua, no'oo Eesusi Riosie Weratiamechi simiyame masitioio. ⁴Puuu ookaa, tísia ahpo maaporichi te'teretokamepua no'owichioo. Pu'ka noonoria no'owichioo, cheriwema ki'yaninia pu'kao, yooma wa'ami ki i'isaeri ti'tiopachi mochikameopua tiame, cheriwema ki'yamenia tiame pu'kao. ⁵No'o teepotekemitia tiame, Aakira, Piriha ta'perachi nanapawiame, Eesusichi paparame. Epeneto tewaniame teepotemitia tiame, Asia weechi ohjoeme, puupua pahchakamera paparakame Eesusichio. ⁶Maaria teepotemitia tiame, aamowichioo tísia tekpanakame. ⁷Teepotemitia tiame Aanroniko, Uunia tewaniame tiame, puuu na'pa no'o perekarichi kahtioio, no'o ahjama mochiriame. Puuuu, weeweruma

ti'tijoeputa Riosie Weratiamechio, ke'chu no'o Eesusichi paparoio, Eesusichi paparakame.

⁸Naati teepotemitiapua tiameo, Aampiasi tewaniame, no'o Paamira Eesusichio, ki teesa nakiwame. ⁹Uruwano teepotemitiapua tiame, puua taamo ahjamao, Eesusi Riosie Weratiamechi tekipanakame. Ehtaki tewaniame teepotemitiapua tiame, no'o aata tisia kaawe e'ria. ¹⁰Aapere teepotemitiapua tiame, tisia oowe e'riame tetewiniame Riosie Weratiamechio. Teepotepuapua tiameo, Arihtouro ta'perachi mochikame. ¹¹No'o teepotekemitiapua Erorioni tiame, no'o weewachi ohjoeme tijoe. Teepotepuapua tiameo, Naasiso ta'perachi tetejimara, Eesusi Paamirachi paparama tiame. ¹²Naati teepotemitiapua tiame, Tirijena tewaniame, wa'a ikisa Tirijosa, na'pa puua, Riosie Weratiamechi tekipanakame. Teepotemitiapua tiame Peresira, piirechi ooitiametisia tekipanakame Eesusi Riosie Weratiame Paamirachio. ¹³Teepotemitiapua tiame Ruujo, weruma paparama Riosie Weratiamechi. Pu'ka Ruujo yeeyeraoi teepotemitiapua tiame, pu'kaonia no'o yeeyechitiatetewa. ¹⁴Yooma i'ka teepotepuapua tiame: Asinkirito, Perekoni, Erema, Paratowa, Erema, yooma Eesusichi poponiwa tiame, wa'a ahjama mochikame. ¹⁵Yooma i'ka teepotemitiapua tiame: Iiroroko, Uuria, Neereo tiame piinirama, wa'a ikisa Oorimpa, yooma wa'a mochikame tiame ahjama, Eesusichi paparakame.

¹⁶Teepotaio, kaawe ahpo uuka teepotepuapua. Yoomahka i'wa tiopachi Eesusichi paparama, yooma aamo teepotenapua tiame.

¹⁷Kaawe aamo inatepuapua, ki aata sewina aamo erapatemichiopua no'o aamo masiteriao. Ka'te keepumitiapua pu'kao, seesenu masitiamepua ki ka'karuma. ¹⁸Puua ahpoche ikotua nokayamepua, ki Riosie Weratiamechi nayewaniame. Ki te'ta pepeniameopua Eesusichi simiyameo, peenia chaachapaka masiteka wihkuiamepua. ¹⁹Aamo Riosichi kaawe te'tereka mochitoao, ahkaoi yomachiami nane'reniame eemea. Wa'a aamo te'teriopa neea tisia kaawe e'ramepua. Neea aamo, wa'api aamo te'teretojerame neea, tisia aamo kaawe inatetoka ki aamo ruhjipuawichio ki ka'karumachio. ²⁰Wa'a aamo te'teretosoopua Riosichio, Riosia Satanasio, aamo taarae tekeka weripateka, newitotemapua. Yooma aamo, Apoe Riosie Weratiame aamo ku'ijerania, aamo ta'iria mochitomichio.

²¹Wa'ami teepotenapua tiameo, Timoteo no'o ahjama tekipaname. Aamo teepotenapua tiameo, wahjachi no'o weewachi ti'tijoe: Ruusio, Aasoni, Sosipate tewaniame tiame.

²²Teresio tewaniame, i'ka iyojura no'o iyoteteriaai, taamo Paamira Eesusie aamo teepotenapua.

²³Aamo teepotenachi Aakayoai, pu'ka ta'perachi kahtiamekane ehpeo, ahpo ta'perachi asikoame che'repatiamekapu puua, aata

Riosichi paparame i'wa asipuameo. Aamo teepotena tiame Eerahto, i'wa mochiwachi toomi koparoari katewetoame. Aamo teepotenapua tiame Kuarató, Riosichiopua, taamo pooniwachitia tiiáme.

²⁴Ehpeonia taamo Paamira Eesusi Riosie Weratiameoo, ki nu'uti kaawerumari aamo teewejeraninia.

Riosi kaawerumataka nayeweniamie

²⁵Neeea taamo Noono tewekachi kahtiamieo, tísia kaawe e'riamepua, aamoo utewaeme aamo teetotiopua Eesusi Riosie Weratiamechi simiyame masiteniamiechio; pu'ka Eesusichi simiyameo, ehkoriaami mochiriameopua, ki tetewiriaopua pehjo, ²⁶pu'ka ehkoriaami mochiriameo ki tetewiriao, taamoo ehpiami taaweche tetewika mochitoao, Riosie taamo tetewitetiapa. Ehpeo puuu Riosi ki wahjika kahtiamiea, ahpo Taanachi paparamichio paajutenapua, yomatiamie wehjoarichi mochikameopua. Wa'a cheekame taamo Noono tewekachi kahtiamiea ahpo ehkoriaami na'nayewaturachi nayewaka iyotetekao ahpo Ehkoriaami Iyotaperichio.

²⁷Pu'ka taamo Noono tewekachi kahtiamieo, ahpoche te'ta peenewariekameo, yomatiamie i'ka wa'a iintokamekopapua ahpo Taana Eesusi Riosie Weratiamechio, ki nu'uti iyoriwa teerepuamepua, ahkasi ki wahjiamesi wa'a te'teretoka.

Wa'asi kajuyamenia i'ka iyotaperio. Cheriwema ehpeo no'o keepuriawichioo.